

DRAUGAS

PERIODICALS
March 22,
Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
TREČIADIENIS - WEDNESDAY, KOVO - MARCH 22, 2000

*****MIXED ADC 606
S172 P9 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03/21/00
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr. 58
Kaina 50 c.

„Business Eastern Europe“: „Williams“ atsipūsti dar anksti

Vilnius, kovo 21 d. (BNS) — JAV bendrovės „Williams“ kantrybė atsipirko — „Mazeikių nafta“, kurios 33 proc. akcijų ji valdo, bent kuriam laikui užsitikrino naftos tiekimą. Tačiau atsipalaiduoti dar anksti, teigia įtakingas verslo leidinys „Business Eastern Europe“.

1999 m. Mazeikių naftos perdirbimo gamykla dėl žaliavos trūkumo kelių kartus stovėjo. Pasak straipsnio autorių, tai buvo ne kas kita, o „LUKOil“ siekių įgyti „Mazeikių naftos“ kontrolę išraiška.

„Niekam nėra paslaptis — „LUKOil“ atrodo, jog Mazeikiai priklauso jiems. Tačiau mes prisiėmėme ilgalaikius įsipareigojimus Lietuvai, ir tai mūsų nenustebino“, sakė „Williams Lietuva“ generalinis direktorius Randy Majors.

„Williams“ perėmus „Mazeikių naftos“ kontrolę, nedelsiant teko spręsti naftos tiekimo klausimus: atsiskaityti su naftos tiekėjais ir ieškoti kitų Rusijos bendrovių, galinčių tiekti naftos. Tačiau užsitikrinti naftos tiekimą iš Rusijos nespėta, todėl „Mazeikių nafta“ per Būtingės naftos terminalą turėjo įsivežti Šiaurės jūros naftos. Nors „Mazeikių naftai“ geriau būtų pirkti naftą iš Rusijos, gamykla dirbtų pelningai net ir naudodama Šiaurės jūros naftą, tvirtina straipsnio autoriai.

„Mazeikių nafta“ dar tebesidera su „LUKOil“ dėl ilgalaikio naftos tiekimo — pasiekti susitarimai dėl naftos perdirbimo Mazeikiuose ir naftos produktų pardavimo, tačiau pagrindinis susitarimas dėl

naftos tiekimo 10 metų dar nepasirašytas.

„LUKOil“ norėtų tokios pat „Mazeikių naftos“ dalies, kaip ir „Williams“, tačiau Rusijos susivienijimui siūloma ne daugiau nei 10 proc. Lietuvos naftos ūkio akcijų.

„LUKOil“ pozicijos yra tvirtos — Rusijos bendrovė yra pagrindinis „Mazeikių naftos“ tiekėjas, tačiau Lietuvos vyriausybė be „Williams“ pritarti negalės Rusijos bendrovei parduoti jai priklausančių „Mazeikių naftos“ akcijų, teigia straipsnio autoriai.

Tačiau kur kas didesnės reikšmės turi naftos perdirbimo gamyklos pertvarkymas. „Williams“ planuoja pradėti 500 mln. JAV dolerių investicijų programą, kuria siekiama naftos perdirbimo pajėgumus padidinti nuo 7 mln. iki 15-16 mln. tonų per metus. Be to, ketinama gerinti ir „Mazeikių naftos“ produkcijos kokybę, kad ji atitiktų Europos Sąjungos reikalavimus. Tai, pasak straipsnio autorių, atvers ir Lenkijos bei Vokietijos rinkas, todėl nieko keista, kad „Williams“ įsipareigojo neatleisti iš darbo daugelio iš beveik 4,000 naftos perdirbimo gamykloms darbuotojų, nors panašioje gamykloje JAV dirbtų apie 400 žmonių.

Toks didelis darbuotojų skaičius Lietuvoje, kur atlyginimai nėra dideli, yra net labiau parankus, nei išplėtotas automatizuotų sistemų naudojimas, sakė R. Majors. Be to, pasak jo, Vakaruose panašios gamyklos dalį darbų pveda atlikti kitoms įmonėms, o Lietuvoje tokios galimybės nėra.

Būtingė pirmoji Pabaltijyje priima milžiniškos talpos tanklaivį

Būtingė-Mazeikiai, kovo 21 d. (Elta) — „Mazeikių naftos“ susivienijimas antradienį oficialiai pranešė, kad pirmą kartą Baltijos jūros pakrante pasiekė 147,000 tonų talpos tanklaivis, iš Būtingės terminalo išgabensiantis į Vakarų pusę 120-130,000 tonų Rusijos firmos „Jukos“ naftos. Nei Klaipėdos, nei Ventspilio Latvijoje uostai dabartiniu metu negali aptarnauti tokios talpos tanklaivio.

Tanklaivis „Butron“, plaukiojantis su Portugalijos vėliava, bus priplukdytas prie Būtingės terminalo plūdoro antradienio vakare. Jeigu ne-

sutrukdys vėjai ir audros, krovą vyks daugiau nei parą.

Pernai vasarą pradėjęs veikti „Mazeikių naftos“ susivienijimui priklausantis Būtingės terminalas iki šiol aptarnavo 80-90,000 tonų kelimo galios tanklaivius. Įgiję patirties dirbti šioje vietoje, užsienio krovos meistrai pagaliau ryžosi priimti didesnės talpos tanklaivius. Deja, neįmanoma išnaudoti visos „Butron“ galios, nes iki galo pakrautam 16 metrų grimzlės laivui būtų per sekus 15 metrų gylį sasiauris prie Danijos, kuriuo patenkama į Baltijos jūrą ir iš jos išplaukiama, sakė „Mazeikių naftos“ jūrinės dalies vadovas Piet van Spronsen. Todėl į Portugaliją tanklaivis bus kraunamas iki 130,000 tonų naftos — daugiau nei bet kuriame terminale Baltijos jūroje.

JAV firma „American Bureau Shipment“ yra patvirtinusi Būtingės terminalo tinkamumą priimti ir aptarnauti didelės talpos tanklaivius. Kad tai būtų įmanoma, praėjusių metų pabaigoje terminalo jūrinėje dalyje prailgintos plaukiojantios žarnos, skirtos naftos pumpavimui ir tanklaivio, dvigubai stipresniu pakeistas laivų tvirtinimo lynas bei patikrintas jo įtempimo matavimo įrenginys.

„Mazeikių naftos“ vadovų teigimu, šiemet per Būtingę numatyta eksportuoti apie 6 mln. tonų naftos (projektinis galimumas — 8 mln. tonų).



Nuotr.: Vilniaus mokyklų moksleiviai kovo 20-ąją — Pasaulinę Žemės dieną — sutiko pagaminę dešimtis inkilų.

Pirmąją pavasario dieną — „Neteršk Lietuvos!“

Vilnius, kovo 20 d. (Elta) — Prisiminti Sąjūdžio laikų šūkį „Neteršk Lietuvos!“ Pasaulinės Žemės dienos minėjime pasiūlė Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis. Pirmadienį sostinės Nepriklausomybės aikštėje devintą kartą Vilniuje buvo pakelta Žemės vėliava, atliktos teatralizuotos pavasario Lygės apeigos.

Žemės dienos minėjimą pradėjo aktorius Tomas Vaisieta, perskaitęs ištrauką iš Kristijono Donelaičio „Pavasario linksmybių“. Saulėtą pavasario dieną gausiai susirinkusių miestėnų, savo pasidarytus inkilus atsinešę sostinės moksleiviai. Grojo pučiamųjų orkestras, dainavo aukštaitių ir žemaitių etnografiniai ansambliai.

Į keturias pasaulio šalis sugaudus dadydams, iškilmingai prabilo Žynys ir keturios stichijos: Žemė, Oras, Vanduo

ir Ugnis. Varpai paskelbus lygiadienį, pakelta tamsiai mėlyna vėliava su Žemės planeto atvaizdu.

Minėjime kalbėjo Seimo, Aplinkos ministerijos, Vilniaus savivaldybės vadovai,

Rinkimai baigėsi, darbas tik prasideda

Vilnius, kovo 21 d. (BNS) — Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) tikisi savaitės pabaigoje paskelbti oficialius sekmdienį vykusių savivaldybių tarybų rinkimų rezultatus, o pirmieji naujųjų tarybų posėdžiai greičiausiai įvyks kovo pabaigoje arba balandžio pradžioje.

Rinkimų įstatymas numato, kad rinkimų rezultatus VRK privalo paskelbti per savaitę nuo rinkimų dienos, o pirmasis tarybos posėdis turi būti suauktas ne vėliau kaip per dvi savaites nuo oficialių re-

raginė ne tik susitvarkyti aplinką, bet ir pakeisti neteisingą požiūrį į gamtą. V. Landsbergis sakė: „Nesąžiningi žmonės lyg svetimi, lyg priešai teršia, nuodija savo žemę. Patys savyje turime išugdyti protestą, ginti savo žemę, nes Lietuva — tai gamta aplink mus. Būkim verti švarios Lietuvos“.

zultatų paskelbimo. Meras ir jo pavaduotojai renkami iš tarybos narių. Savivaldybių vadovai laikomi išrinktais, jei už juos balsavo daugiau nei pusė tarybos narių.

Per 25 dienas nuo rezultatų paskelbimo rinkimuose dalyvavusios partijos VRK turi pateikti finansines ataskaitas apie rinkimų kampanijai gautas lėšas ir jų panaudojimą. Ši suma negali viršyti pusės milijono litų. Praėjus 20 dienų po rezultatų paskelbimo, partijos turi uždaryti specialias rinkimų lėšoms skirtas sąskaitas, o jei tai nebus padaryta laiku, lėšos iš šių sąskaitų bus pervedamos į valstybės biudžetą.

Sekmdienį vykusiuose savivaldybių rinkimuose daugiausia įgaliojimų gavo naujoji sąjunga, antroje vietoje — Valstiečių partija, treči — konservatoriai.

Miestų ir rajonų tarybų kadicija yra treji metai.

* **Daugiausiai įgaliojimų Kaune laimėjusios Lietuvos laisvės sąjungos (LLS) vadovas Vytautas Štuskas** teigia dar negalvojęs apie galimybę tapti Kauno miesto vadovu. „Yra tokių, kurie daugiau nori valdžios už mane“, sakė jis. V. Štuskas nemano, kad LLS laimėjo daug vietų Kauno taryboje. „Kad galėčiau formuoti miesto valdžią, prisiimti atsakomybę, man dar 10 mandatų trūksta“, teigė jis. Konservatoriai Kaune gavo 7, liberalai — 5, Centro sąjunga — 4, Lietuvos nacionalinės partijos ir „Jaunosios Lietuvos“ sąjunga — 3 įgaliojimus.

* **Šiemet sausį išlaidos reklamai Lietuvos žiniasklaidoje sudarė 16,68 mln. Lt.** Tai yra 30 proc. mažiau nei pernai tuo pačiu metu.

* **Šiemet viešuosiuose darbuose bus užimta apie 25,000 bedarbių, arba beveik dešimtadalis daugiau nei pernai.** Tai numatyta Lietuvos darbo biržos viešųjų darbų programoje 2000 metams, kurią birža pradėjo įgyvendinti kartu su savivaldybėmis. (Elta)

Popiežius tęsia kelionę po Šventąją Žemę

Amman, kovo 21 d. (Reuters-BNS) — Popiežius Jonas Paulius II, pirmadienį pradėjęs savo 21 metų pontifikatą vainikuojančią piligriminę kelionę, Ammano stadione ant radienį aukėjo šv. Mišias, kuriose dalyvavo apie 30,000 jordaniečių.

Vengdamas politikos ir nenukrypdamas nuo religinių temų, Katalikų Bažnyčios vadovas paragino Vidurio Rytų katalikus siekti vienybės, saikydams tikintiesiems: „Jūs ateitį laidos vienybės ir solidarumas“. „Tegu Bažnyčios ištekliai... aukščiausiojo jūsų tikslu padaro vienybę ir meilę. Nėra jokio kito kelio, kuris leistų prasmingiau įsitraukti į profesinę ir politinę visuomenės veiklą, siekiant įtvirtinti teisingumą, susitaikymą ir taiką“, pridūrė Šventasis Tėvas.

Vis dėlto popiežiui antrąją jo kelionės po Šventąją Žemę dieną pirmą kartą teks susidurti ir su religiniais bei politiniais nesutarimais. Per savo paskutinį sustojimą Jordanoje popiežius aplankys rytinį Jordano upės krantą, kuriame, pasak kai kurių teologų ir archeologų, buvo pakrikštytas Jėzus Kristus. Su šia Jordani-

joje pripažįstama nuostata nenorima sutikti Izraelyje, kurio teologai tvirtina, kad Jėzus buvo pakrikštytas vakarinėje pakrantėje, dabar kontroliuojamoje Izraelio kariškių.

Kad nebūtų šališkas, Jonas Paulius II vėliau šią savaitę numato aplankyti ir kitoje upės pusėje esančią numanomą krikštavietę. Vatikanas nėra nusprendęs, kurią šalį palaikyti, be to, pats ginčas yra ne tiek religinis, kiek susijęs su pelningu turizmo verslu.

Popiežius, kurį kamuoja daug ligų, atrodo labai silpnas ir sunkiai iškalbėjo žodžius. Tačiau jis, regis, džiaugėsi galimybe aukoti šv. Mišias ir jų pabaigoje kalbėjo daug tvirtiau.

Raudonais apdarais vilkintis popiežius, sakdamas malda, ištarė ir porą arabiškų žodžių. Jis taip pat palaimino kelių bažnyčių ir neigaliųjų mokyklų, kurios bus pastatytos Jordanijoje, kertinius akmenis.

Dvi valandas trukusių mišių pabaigoje vyskupai, pamėnėdami 2000 metų jubiliejų nuo Jėzaus Kristaus gimimo, suteikė švč. Eucharistiją 2,000 vaikų.

Visagino sektantai neranda vietos Europoje

Vilnius, kovo 21 d. (BNS) — Iš Londono į Vilniaus oro uostą pirmadienio vakarą buvo paskraidinta Visagino Jėzaus Kristaus bažnyčios narė 28 metų Latvijos pilietė ir keturi nepilnametė jos vaikai (nuo 7 mėnesių iki 11 metų amžiaus). Ieškoję prieglobsčio Didžiojoje Britanijoje, i Lietuvą jie buvo sugrąžinti su deportavimo dokumentais.

Rusijos Dūmos pirmininkas atsikerta į Seimo vadovo kritiką

Maskva, kovo 21 d. (BNS) — Rusijos Valstybės Dūmos pirmininkas Genadij Selezniogis griežtai sukritikavo Lietuvos Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio pareiškimus apie Rusijos politiką iškilmingame Kovo 11-osios posėdyje Seime.

V. Landsbergio kalba, pasakyta per Nepriklausomybės atkūrimo 10-mečio minėjimą, „persmelkta antirusiška dvasia“, sakoma G. Selezniogis pareiškime spaudai.

V. Landsbergio žodžiai, kad Rusijos politika Baltijos valstybių atžvilgiu yra linkusi į spaudimą ir kelia tiesioginį pavojų Baltijos valstybių nepriklausomybei, G. Selezniogis pavadino „primena banalią provokaciją“.

„Ypač nemaloniai“ Rusijos Dūmos pirmininkas vadina V. Landsbergio žodžius, kad „Rusijos politikoje viešpatauja teritorinis mąstymas — žemės svarbiau, negu jos gyventojai“. „Tokie atvirai priešiški pasiakymai negali prisidėti prie bendradarbiavimo bei geros Rusijos ir Lietuvos kaimynystės principų vystymo“, pažymėjo G. Selezniogis.

Pasipiktinimą šiais V. Landsbergio pareiškimais praėjusią savaitę pareiškė ir Rusijos Užsienio reikalų ministerija.

Lietuvos pasieniečiams moteris sakė, kad, kovo 14 d. nuvykusi į Londoną, su grupe kitų Visagino sektos narių prašė politinio prieglobsčio, tačiau vėliau savo prašymą atšaukė, todėl ir buvo sugrąžinta. Po apklausos oro uoste moteris teigė vyksianti atgal į Visaginą.

Likusi grupė Visagino sektos narių Londone tebelaukia britų migracijos tarnybų sprendimo dėl prieglobsčio suteikimo.

12 sektantų — Lietuvos ir Latvijos piliečiai — prieš savaitę Londone pasiprašė prieglobsčio nuo tariamo religinio persekiojimo Lietuvoje. Grupėje yra vaikai.

Pasak Lietuvos diplomatų Londone, prieglobsčio prašytojų bylos nagrinėjimas gali užtrukti keletą mėnesių. Didžioji Britanija dar nėra suteikusi prieglobsčio nė vienam Lietuvos piliečiui, nes laiko Lietuvą demokratiška, žmogaus teises garantuojančia valstybe, kurioje negresia persekiojimas už religinius įsitikinimus ar kitais motyvais.

Didelė Visagino sektantų grupė jau tris mėnesius nesėkmingai bando ieškoti prieglobsčio Vakarų Europoje. Didžioji grupės dalis — apie 100 žmonių — dabar greičiausiai yra Lenkijoje po išsiuntimo prieš dvi savaites iš Švedijos ir Vokietijos. Daugelis klajojančių Visagino Jėzaus Kristaus bažnyčios narių yra etniniai rusai, maždaug 50 jų turi Lietuvos pilietybę.

Visagino Jėzaus Kristaus bažnyčia 1994 m. buvo įregistruota Ignalinos rajono valdyboje, po dvejų metų jai išduotas juridinio asmens pažymėjimas.

KALENDORIUS

Kovo 22 d.: Kotryna, Benvenutas, Oktaviana, Gedgaudas, Gantė.
Kovo 23 d.: Turbijus, Domas, Akvile, Galigintas, Vismantas.



SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

MIŠKO BROLIŲ NAKTINIS ŽYGIS

Šeštadienį, kovo 18 d., „Miško broliai“ gavo slapta pranešimą. Reikėjo greitai orientuotis, nes išsivys pranešimas, paaiškėjo, kad tą pačią naktį miške vyks susitikimas.

Diena buvo saulėta, bet vėsi. Oro pranešėjai pranešė, kad naktį giedrą dangų, bet šilimo temperatūra. Menulis artoje į pilnatį. Į kuprinės susideję šiltus drabužius, maisto ir kitus reikmenis. „Miško broliai“ išvažiavo į Shenandoah National Park, esantį į vakarus nuo Vašingtono.

Saulė leidosi raudona, kai žygį pradėjome nuo Hogback kalno brūkšnio. Kalnuose dar buvo ankstyvas pavasaris. Matėme starnas ir kelis fazanus, bet meškos dar saldžiai snaudė savo urvuose. Medžiai ir krūmai dar be lapų laukė šiltesnio oro. Per belapi mišką lengvai galejome matyti gyvenviečių šviesas, o danguje blizgėjo žvaigždės ir tekantis mėnuo. Miško takeliu skubiai leidomės žemyn. Ejo meškos vorele. Žygyje šviesų nenaudojome.

Lazdos buvo naudingos, kai tamsioje nebuvo aišku, kas takelyje — akmuo, medžio šaknis, o gal tik purvas. Į susitikimo vietą reikėjo nueiti maždaug tris mylias. Pirmutinis retkarčiais išsėlęs rąstas tyliai davė signalą sustoti ir pritūpti. Visi atidžiai klausėmės, ar kas nors mūsų neseka, ar kas neatina iš priekio. Gamtos tylą viešpatavo tą naktį. Girdėjosi tik vėjas. Po valandos pasiekėme ryšio punktą. Mus sutiko žvalgybos sargas ir navedė gilyn į mišką. Priėjome Overall upelio krioklį, tai ilgiausias krioklys visame parke. Vanduo krenta 93 pėdas žemyn, o už trijų mylių įteka į Shenandoah upę.

Iskelem trispalvę, sugiedojome himną ir sukalbėjome maldą. Musų balsus slopino krioklio ūžimas, tai laisvai ir smagiai kalbėjome. Išsivyrę dešreles aptarėme ateities planus ir pasirošėme išsikirstyti. Reikėjo pasiekti automobilus kalno viršūnėje, kuri yra 1,850 pėdas aukščiau negu krioklys. Menulis ryškiai nušvietė takelį. Iš pradžių buvo šalta, nes nusišvilę šiltus drabužius ejo su vienais marškinėliais ir lietpalčiais, kurie dengė mus nuo šalto vėjo. Megztos kepurės ir pirštinės irgi saugojo nuo nušalimo. Greitai pradėjome sušilti. Li-

pant į viršų pirmutinis paeidavo 100 žingsnių ir pasitraukdavo į takelio kraštą, kol visi jį pralenkdavom. Sekantis perėmė jo vietą ir nuejęs 100 žingsnių, irgi pasitraukė į šoną. Tokiu estafetės būdu kiekvienas turėjo progą trumpai pailsėti. Laimingai pasiekėme viršūnę ir išvykom namo.

Ką išmokom šioje iškylėje? Po žiemos vėl pripratome nakties metu tyliai keliauti be šviesų, naudodami tik skautiškas lazdas išryškinti takelyje neaiškumus. Patyrem kaip naudotis gamtos garsais, šiuo atveju krioklio ūžimu, maskuoti mūsų balsus. Pasimokėme estafetės būdu lipti į kalno viršūnę.

Sesės ir broliai, kiekvienas iš jūsų galite panašų naktinį žygį atlikti. Sėkmės! Už Tėvų Žemę!

Miško brolis

KAZIUKO MUGĖ WORCESTERYJE

Tradicinė Kaziuko mugė Worcesterio skautų, tų visada rušiama Verbu sekma dieni, tad ir šiais metais ji vyks balandžio 16 d. Maironio Parke, 52 Quinsigamond Ave., Shrewsbury, MA.

Atidarymas ir mugės pradžia 12 val. p.p. Išalkusieji tuoj pat galės pasigardizuoti skautininkų paruoštais lietuviškais pietumis. Susidomėję pirkiniais, apžiūrėti įvairius rankdarbiais apkrautus prekystalius. Be mūsų sesių ir brolių pagamintų rankdarbių, turėsime ir talkininkų iš kaimyninių vietovių. Sesė A. Saimininkienė iš Hartfordo atves meniškai padarytų paveikslų iš šiaudelių. E. Sakalauskas iš Baltimorės turės įvairių meno dirbinių ir papuošalų. G. Karosas iš Bostono, įvairių dovanų pagamintų Lietuvoje. Be pačių skautų ir mamų priektu saldumynų, galėsite nusipirkti Putnamo seselių keptos ruginės duonos ir razinų pyrago. V. Ivanauskas iš Bostono turės lietuviškų sūrių. Apžiūrėjus stalus ir apsipirkus, visus atsisesti ir pasiūšinti vilios kviepianti kava ir namie kepti tortai.

„Taupa“ iš Bostono atstovaus sesė J. Aukštikalnienė, galėsite įsigyti Kredito kortelių. Už savaitės bus Velykos, tad sesė R. Grigaitienė parodys kaip patiems prisimargin-



Detroito „Gabijs“ tunto paukštytės Diana Jankutė ir Rima Giedraitytė Kaziuko mugėje parduos „Kaziuko širdes“ ir grybokus.

KAZIUKO MUGĖ DETROITE

Saulėta, šilta kovo 5 dienos rytą, Dievo Apvaizdos kultūros centre susirinko Detroito apylinkės lietuviai į „Gabijs“ ir „Baltijos“ skautų ir skautų tradicinę Kaziuko mugę. Buvo daug ir seniai matytų ir naujų veidų.

10:30 val. ryto prasidėjo Šv. Kazimiero šventės Mišios Dievo Apvaizdos bažnyčioje. Organizacijų vėliavos, jų tarpe ir skautų, vedė procesiją į bažnyčią. Tuntų sesės ir broliai, gražiai uniformuoti, jas seke. Mišios, tuntų užrašytos, buvo skirtos prisiminti neseniai mirusį buvusį „Baltijos“ tunto tuntininką Vladą Pauzą.

Po Mišių visi suėjo į didžiąją salę. Draugovių stalai, pilni darbėlių ir prekių, laukė pirkėjų. Kaziuko mugės atidarymui vadovavo tuntininkas S. Paulius Jankus. Pasveikino visus gausiai susirinkusius. Atidaryme kaspina perkirpo ir oficialiai mugę atidarė jauniausia paukštytė Monika Rudytė ir jauniausias vilkiukas Mikas Giedraitis.

Mugės metu salė buvo pilna skanių kvapų ir malonių garsų. Vartuvėje parduos krepelinius ir kugelių, paruoštus

ti velykinių margučių. Kokia Kaziuko mugė be laimikiais gausiai apkrauto stalo, o jų bus tikrai puikių!

Skautai ir skautės maloniai kviečia Worcesterio ir apylinkių lietuvius atsilankyti, gražiai praleisti sekmadienio popietę, susitikti su seniai nematytais draugais ir pažįstamais. Savo atsilankymu paremsite skautišką veiklą. Iki pasimatymo Kaziuko mugėje! E.Č.



Detroito skautų ir skautėlių Kaziuko mugės atidarymo laukiant. Tuntininkė S. Rasai Karvelienė padedant, mugę atidaro jauniausia „Gabijs“ tunto paukštytė Monika Rudytė ir jauniausias „Baltijos“ tunto vilkiukas Mikas Giedraitis.

ASS FILISTERIŲ VEIKLA ČIKAGOJE

ASS Filisterių Čikagos skyrius išsirinko naują valdybą: fil. ps. Ramoną Kaveckaitę, labai energingą sesę; fil. s. Ritą Likanderytę-Rašymienę, priklausančią kelioms organizacijoms nepailstančią visuomenininkę; fil. vs. Haliną Plaušnaitienę, kuri su „Peledų“ skilties skautininkėmis daugiau negu dešimtmetį vykde „Skautų aidą“ redaktoriaus pavaduotojos pareigas; fil. Andrių Tamulį ir fil.v.s. Antaną Pauzuolį.

Veiklijai valdybos pirm. Ramonai Kaveckaitei vadovaujant, skyrius, kartu su Jaunimo centro administracija, Jaunimo centre suruošė Vasario 16-tos minėjimą.

Kovo 5 d. dirbo Kaziuko mugės knygyne, kur buvo parduota daug lietuviškų knygų. Čikagos filisteriai jau daug metų Kaziuko mugėje rūpinasi platinimu lietuviškų knygų, dainų plokštelių, kasečių, lietuviškų juostų ir kitų lietuviškos kultūros prekių dalykų.

Kovo 18 d. Čikagos filisteriai, kartu su ateitininkais, Ateitininkų namuose suruošė dvasinį Gavėnios susikaupi-

ma. Kovo 31 d. Čikagos filisteriai, kartu su „Verpsių“ skautininkų būrelio sesėmis ir

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavarės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliaru paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliaru paštu	\$55.00		

Vyriausios redaktorė - Danutė Bindokienė

Administracijos - Valentinas Krumpis

Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuotra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome paskirti kopiją.

Vydūno fondo valdyba, ruošia rašytojos sesės Nijolės Uzubalėnės knygos „Atvirukai“ suktuves Jaunimo centre. Vydūno fondui vadovauja filisteriai. Filisteriai yra pasirošę padėti ir skautų tuntams jų veikloje.

v.s.fil. A. Pauzuolis

TORONTO SKAUTŲ KAZIUKO MUGĖ

Kaziuko mugė kovo 5 d. įvyko Prisikėlimo parapijos salėse. Mugės pradžioje tuntininkas s. M. Rusinas pranešė, kad mugės Toronto pradėtos rengti nuo 1958 m. ir ši yra jau 48-toji. Kitais metais mugę švėsime naujose Prisikėlimo parapijos patalpose, kuri statyba jau pradėta.

Mugę pradėjo dvasios vadovas klebonas kun. S. Augustinas Simanavičius, OFM, atrišęs tautinių juostų mazgą. Iškilmeje dalyvavo tėveliai ir daug svečių, jų tarpe latvių skautų atstovai s. Ed. Ozals ir Toronto skautų apylinkės vadovas s. M. Carter. Svečiai labai domėjosi renginiu ir džiau-

gėsi galėdami jame dalyvauti. Po atidarymo visos draugovės nuėjo į šventovę išklausti šv. Mišių ir paprašyti šv. Kazimierą globos tarnaujant Dievui, Tėvynei ir artimui. Užpildytoje šventovėje, giedant ir grojant muz. D. Viskontienės gerai paruoštam jaunimo chorui, šv. Mišias aukėjo klebonas kun. Aug. Simanavičius, OFM, Eugenijus Jurgutis, OFM, ir Pijus Šarapnickas, OFM. Pamokslą sakė klebonas; gražiai apibūdino šventovę trumpa, bet galingai tobulą gyvenimą. Baigdamas visus kvietė aplankyti mugę.

Po Mišių skautai ir skautės skubėjo prie savų paviljonų aptarnauti svečius mamųčių paruoštais skanumynais, kurių buvo didžiausias pasirinkimas. Kunig. Birutės vyr. skautų draugovę pasižymėjo tautinėmis juostomis ir lėlėmis, patraukliais tortais. Taip pat ir visos kitos draugovės turėjo progos vaižytis, ne tik skanumynais, bet ir rankdarbiais. Vadovai ir vadovės platino laimėjimų bilietus; laimėjęs buvo pati tuntininkė Rūta.

Tiekimo skyrius pasirodė su visais skautiškais ženklais, uniformomis ir kitais reikmenimis, o šalia buvo gražiai įremini skautiški garbės žymenys, parūpinti a.a. v.s. Vytauto Skrinško.

„Romuvos“ stovyklavietės paviljonas buvo pasipuošęs dr. arch. S. A. Kulpaviciaus „Romuvos“ paveikslu. Paviljoną tvarkė valdybos pirm. j.s. R. Sriubickis, o nario mokėstis ir aukas rinko izd. V. Paškus. Didžiosios loterijos bilietus platino v.s. D. Keršienė ir v.s. V. Sendzikas. Laimėjusiems laimikiais įteikė skautininkės ir skautininkai. Ši loterija buvo patraukli. Jos organizatorė ir laimikių rinkėja — s. E. Simonavičienė, draugininkai s. Jūratė ir Kastytis Batūros, v.s. M. Vasiliauskiene ir kt.

Skautų vėjų paviljonas buvo parodų salėje, vadovus sk.v.v.sl. E. Pečiulis. Jie vedė žaidimus, lankytojus vaišino šakotiu, keptu rėmėjoms Pečiulienės.

Tėvų komitetas, su pirm. ps. Ona Narušienė, izd. D. Karos, gražiai suorganizavo ir lie-

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pimas apyl. su Northwestern un-to
diplomų, lietuviams sutvarkys dantis
už priemamą kainą. Pacientai
priimami absoliučiai punktualiai.
Susitarimų (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė - Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sūs. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽILBIA, M.D.
INDRE RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

LINAS SIDRYS, M.D.
Akų ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

tuviškais valgiais valgydino visus svečius. Vyriausia šeimininkė buvo B. Stanulienė, pavad. ps. D. Puzerienė. Joms talkino G. Kobelskienė, V. Balūnienė, V. Valiulienė, R. Rusinienė, Z. Ignatavičienė, V. Puzerienė. Kava ir kitais gaisvėms gėrimams aptarnavo: Barry Wilkinson, D. Guy, G. ir G. Thorn, D. Vanagienė, R. Jonaitytė. Ilgametės vyr. šeimininkės B. Stanulienė ir D. Puzerienė tėvų komitetas įrašė į Prisikėlimo parapijos persikėlimo fondą ir jų vardu paaugojo 100 dol. O rėmėjams D. ir R. Petroniams už rozes ir O. Ignatavičiams už šeimininkų pavaišinimą reikiama padėka. Didžiausia padėka klebonui ir visiems kunigams už patalpas.

F.M.

„Tėviškos žiburiai“

APIE LAISVĄ VALSTYBĘ IR VISUOMENĖS LAISVĘ

DR. RAIMUNDAS LOPATA

Ši diena yra gera proga istorijai prabilti apie dabartį. Istorija ir prasminga tik tada, kai įtvirtina nuoseklų ryšį tarp praeities ir dabarties, juo labiau aptikti šio ryšio metmenis nėra keblu. Aišku, kad naujųjų laikų Lietuvai ypač būdingi kreipimaisi į tautą ir į valstybę: remiantis tautos apsisprendimu, atkuriamas valstybės. Tačiau ar visiškai aiškūs laisvos valstybės ir visuomenės santykiai Vasario 16-osios istorijoje, praeityje ir dabartyje?

Pradžią buvo daug žadanti. Pabudę iš baudžiavinio miego, „Aušros“ ir „Varpo“ gaidynės veikėjas iškėlė istorinį tikslą: „nepriegulminga Lietuva, nusikračiusi svetimųjų ir savų despotų“. Šiam tikslui pasiekimui buvo parengta politinė programa — lietuvių etnografinėje erdvėje tarp Rusijos ir Vokietijos atstatyti Lietuvą kaip atsvarą Lenkijai. Apmatytos ir vidinio susitelkimo prielaidos: lietuvių daugumos gyvenamas kaimas maitinantis miestus, kurių didžiąją gyvenimą dalį sudarysiai žydai, o užsimezges savitarpiai naujindamas sugyvenimo ryšys skatinantis ir masinį vadinamųjų Lietuvos lenkų atvirumą į lietuvių. Deja, tai liko tik optimistinė vizija, be griežtų kontūrų ir įgyvendinimo iškūčių, apipinta abejonėmis — ar apskritai galima nepriklausoma Lietuva, o jeigu taip — tai tik tolimoje ateityje. Juk net niekieno žemėje — Amerikoje — išsilaipinusiems iš laivo „Mayflower“, savo valstybės vizijai įkūnyti pririekė daugiau nei šimto penkiasdešimt metų.

Tuo tarpu šio šimtmečio pradžioje, karo audros griuvus imperijoms ir atsiradus politinei tuštumai Rytų Europoje, naujos valstybės turėjo kurtis nepaprastai greitai. Čia ir išryškėjo atotrūkiai tarp laisvo valstybinio apsisprendimo idėjos ir praktikos, tarp architektų vizijų ir masių lūkesčių. Viena priemonių stabdyti atotrūkį tapo nacionalistinė ideologija. Valstybės emė remtis ne į politinę visuomenę, gebančią gerbti žmogaus laisves ir teises, bet į vadinamąją tautinę demokratiją. O tai reiškė, kad didelė regiono gyventojų dalis staiga pasijuto „svetima“.

Tautinė demokratija atsirado ir tuometinėje Lietuvoje. Tiksliai vartojant, sąvokos „tautinis“ ir „demokratija“ vargu ar suderinamos. Kaip

kazkas taikliai pastebėjo — yra lietuviškos kanklės, rusiška balalaika, lenkiška zurovka, bet nėra lietuviško, rusiško ar lenkiško dekalogo ir juo paremtos vertybių sistemos, kuri privalo būti kiekvienos valstybės konstitucijos pagrindu.

Formaliai pirmaisiais gyvavimo metais Lietuvoje santykiai tarp valstybės ir visuomenės buvo grindžiami bendrais demokratiniais principais. Tačiau specifiniu lietuvių atveju ypač stipriai reikšėsi ne tik socialinės ir tautinės įtampos, bet ir teritoriniai konfliktai. Įtampos skatinė dešinią ir kairią radikalizmą, o konfliktai — užsienio intervencijos grėsmę. Karo stovis buvo nuolatinė valstybės būseną, ji tapo vis uždairesnė, o tolimesnis jos likimas — neaiškus. Tad neverta stebėtis, jog valdžios troškimas pridengus šūkiu „Tėvynė pavojuje“ ir „Mums žinot“, buvo atsisakyta formaliosios demokratijos, o politinės sistemos varas staiga buvo pasuktas į autoritarizmą.

Socialinės ir tautinės įtampos laikinai buvo prislopintos. Tačiau tai problemų neišsprendė. Pirmausia, autoritarizmas sustabdė politinio gyvenimo dinamiką, pasak žymaus šviesuolio Mykolo Riomero, neleido „liaudies masės, plebsą išplėsti iš paklusnumo formų ir padaryti jį visuomenės, savarankiškai galinčios pasirinkti savo likimą“. Tai ne tik didino prarają tarp valdančiųjų ir valdomųjų. Valdžios sutelkimas vienoje rankose sudarė palankesnes galimybes išoriniams veiksniams prižiūrėti valstybės politiką ir ją manipuliuoti, t.y. brandinti išorinį, ypatingą valstybės kontrolės mechanizmą. Tautos vadas, autoritetas ar „stiprus vadovas“, kaip mes bepavadinume asmenį, nuo kurio valios priklausė svarbiausi politiniai sprendimai, gali tapti patogiu įrankiu kontroliuoti ir įtakoti valstybę iš šalies.

Šiandien toks reikšmingas vadinamas finliandizacija. Žinia, suomių geopolitinė padėtis buvo kur kas geresnė nei lietuvių, jie turėjo ne tik Mannerheimo liniją, bet ir pakankamai brandžią pilietinę bendruomenę. Lietuvos gi atveju išorinė kontrolė atvedė į kitokią baigtį. Įsukta į geopolitiko sukuri, lyg skiedra blaškoma, valstybė galiausiai buvo didžiosios Rytų kaimynės pajungta ir sunaikinta.



Minint Kovo 11-osios šventę, Lemonte, prie Lietuvos Partizano motinai pastatyto paminklo vainiką padėjo Oskaras Kremeris ir Vanda Mazeikiene, palydint Skaistei Jagelevičiūtei (kairėje) ir Sandrai Giedrimaitei.

Beje, pravartu prisiminti — valstybė sunaikinta, prisidengus pačių lietuvių rankomis — lietuvių, kurie kaltino tautos vadą nedemokratiškumu, už patsidavimą vadinamiesiems imperialistiniams Vakarams ir kurie turėjo naivų vilčių Rytų kaimynės globoje sukurti neva „tikrąją“ demokratinę ir nepriklausomą Lietuvą.

Antroji pradžia vėl buvo viltinga, nors ir skausminga. Partizanų sleptuvėse ir bunkeriuose, konclagerių barakuose ar Sovietų Lietuvos užkulisuose įvairūs spalvoti geltonos — žalios — raudonos blykstelėjimai ir „Amerikos Balsas“ įkvėpdavo pavasario viltį. Kita vertus, sovietinis režimas, nepaisant totalitarinio pobūdžio, sudarė galimybes Lietuvoje pletoti tam tikrą ūkio bei etnografinės kultūros savastį, o sovietinė vadinamoji tautų „suklestėjimo ir suartėjimo“ doktrina pradžioje netgi sąlygojo tam tikras lietuvių visuomenės kokybes. Šių tendencijų samplaika buvo svarbi, anžiaus pabaigoje atgimstant Lietuvos valstybei, tačiau kur kas svarbesnė aplinkybė tapo tai, kad demokratinių laisvų bei teisių principai ne tik virto geopolitikos dalimi, bet ir į lemiančiais veiksniais. To kaip tik ir stokojo Europa, po Antrojo pas. karo.

Sausio 13-ąją beginklė Lietuva sustabdė tankus ir įrodė pasauliui savo apsisprendimo kryptį — į nepriklausomybę ir demokratinę visuomenę. Ypač svarbu tai, kad netgi karštesnėje nesigriebė smurto prieš tuos, kurie atvirai rėmė karinę sovietų intervenciją.

Imperinė perspektiva pasidavė. Atsivėrė kelias savarankiškai valstybės statybai. Tačiau čia ir vėl išryškėjo atotrūkiai tarp laisvo valstybinio apsisprendimo idėjos ir praktikos. Tiesa, jie nebuvo tokie aštrūs ir aki-

vaizdūs, kaip amžiaus pradžioje. Visų pirma todėl, kad Europa, pasimokiusi iš patirties, slopino bet kokius nacionalizmo bei diktatūros provirusus, siūlydama pagarbą žmogaus teisėms, bendradarbiavimą, laisvą konkurenciją, teisių bei pareigų derinimą. Ir mums atrodė, kad valstybės ir visuomenės saugumą užtikrins ne mėginimai atkurti uždarą tautinę valstybę, bet bandymai surasti jai vietą „Europos harmonijoje“.

Tačiau netrukus paaiškėjo, jog vizijos buvo dirbtiniai, o gal net sąmoningi, išpūstos. Todėl jos ir pradėjo bluksti. Didelį visuomenės, besimurdančios kasdienybės purve ir nesulaikytos pažadų išsipildymo, nepasitenkinimas. Tuo tarpu laikantieji valstybės vairą arrogantiskai išsisukinėjo nuo atsakymo į klausimą: „Tai kur gi mes einame?“, vengė priimti pilietinę atsakomybę už klaidas ir sunkumus, tokiu būdu skatindami nusivylimą ne tik laisva valstybe, bet ir jos skelbiamą kryptimi į demokratinę Europą. Tokios priešastotys sukūrė palankią dirvą ne tik politinei demagogijai, populizmui bei įvairioms fobijoms plisti. Priešastotys taip pat sukūrė palankią dirvą ir naujų charizmatinių vadų bei „Tėvynės gelbėtojų“ atsiradimui. Kaltindami valdžią už klaidas ir vadinamąjį demokratijos deficitą, tariamieji gelbėtojai pradėjo abejoti pačia Lietuvos orientacija į Europą ir siūlo lietuvišką kelią — lietuvišką demokratiją. Tačiau ar imonama rimtai tikėtis, kad Lietuva — pati viena — galėtų sukurti demokratinę visuomenę?

Juk netolima praeitis liudija ką kitą. Naujųjų laikų Lietuvos valstybingumą lemė nepaprasta galios pusiausvyra. Lietuvos pavyzdys byloja, kad

ši pusiausvyra — nors ir labai galingas veiksnys — gali reikštis neapibremtai ir neapčiuopiamai, jeigu nesusidaro tam pusiausvyrai užpildanti ir cementuojanti pilietinė visuomenė. Ir būtent tai pastarajai reikėtų suteikti pirmumą. Lietuvos patirtis rodo, kad tarptautinė aplinka mažą tautą gali padaryti savo paties įkaitu, intrigu tarp didžiųjų valstybių objektu, kad ji gali skatinti visuomenę, skatinti joje avantiūrizmą, demagogiją ir pagaliau ilgam demoralizuoti. Turint omeny tokią patirtį, kur kas labiau norėtusi matyti Lietuvą, kaip sudėtinę demokratinio pasaulio dalį. Štai čia ir vėl iškilo palankios aplinkybės griebtis nacionalizmo. Populizmo šaknys ir pilietinė visuomenė.

Šio amžiaus pabaigoje toks pasirinkimas atribotų Lietuvą nuo demokratinės Europos ir neišvengiamai ją sugrąžintų ten, kur ji jau kartą buvo. Grįžimas į tariamai lietuvišką kelią, šį kartą prisidengiant „demokratijos deficitu“ šūkiais, iš esmės vėl paverstų Lietuvą geopolitikos audrų blaškoma skiedra.

Visus neigiamus jausmus, kuriuos šis pavadinimas sukelia, galima būtų prislopinti, suvokiant, kad pokomunistiniame laikotarpyje vien tik nacionalizmas gali pažadinti žmonėms, praradusiems iliuzijas, aukojimosi bei bendro tikslo dvasią. O gero, tai yra vienintelė jėga, galinti sugrąžinti tradicijų, šaknų ar vietinės kultūros pojūtį tiems, kurie gyvena bedvasio „internacionalizmo“ sąlygomis. Tačiau negalima pamiršti, jog nacionalizmas neišvengiamai veda į paranojiškas baimes ir uždarumą, kuriuos lydi charizmatinio vado, esą zinancio teisingą kelią, paieškos ir populizmas.

DRAGAS, 2000 m. kovo 22 d., trečiadienis

3

Danutė Bindokienė

Pirmasis perspėjimas

Amerikoje mėgstamas posakis: „Roma dega, o Neronas nerūpestingai smuikuoja...“ Po prieš porą dienų Lietuvoje įvykusių savivaldybių rinkimų, ypač atkreipiant dėmesį, kas gavo daugiau balsų, Lietuvos padangė vis drąsiau lažo rausvos gaisro pašvais, o dešiniosios partijos, gavusios skaudų antausį rinkimuose, ieško kaltininkų, tūčioja vietoje, užuot jau dabar pradėjusios telkti visas — ir būtinai jungtines — pastangas gaisrui gesinti.

Ar, kaip teigia konservatoriai, besisielodami dėl prastų mandatų ir pralaimėtų vietų savivaldybėse, „juos rinkėjai nubaudė“? O gal būtų tiksliau pasakyti, kad jie patys save nubaudė neįvykdę pažadų, solidarumo, tarpusavio susiklausymo stoka?

Krikščionys demokratai vis tik prisipažįsta, kad jų nesėkmę nulėmė partijos susiskaldymas ir... koalicija su konservatoriais. Be reikalo apirkimo ožio ieškoma bendradarbiavimo su kuria kita dešiniųjų partija daržinėje. Krikščionys demokratai pakankamai padarė savo klaidų, kad jiems „reikėtų pagalbos iš šalies“. Nejaugi jie per medžius nežiūri miško? Krikščionys demokratai jau kuris laikas plūduriuoja tarpusavio susiskaldymo ir kivirčių kūrroje, be tvirtos rankos, kuri galėtų parodyti artimiausią kelią į krantą. Ne tik Lietuvoje, bet ir užsienio lietuvių, kuri turėjo (iš dalies — tebeturi) tvirtą KD partijos rėmėjų ir šalininkų, vis labiau ryškėja nusivylimas ir net pasipiktinimas netvarka šioje partijoje. Puiku, kai teigiama, kad „KD partijos reikalai nuolat gerėja“ (?), bet laikas bėga labai greitai ir visi žinome, kas atsitinka, kai drožiamas per ilgus iešmas. Užsienio lietuvių, ypač jie, taip pat gerai žino, kokia veiklos ateitis, kai iš jos išjungiami jaunesnieji, nekrepiančios demesio ir jų nuomones, pasiūlymus, idėjas, vadovaujantis mintimi, kad „jie nieko neišmano — kai subręst, tuomet gal ir priimsime lygiateisius narius“. Šiandien čia mūsų politinės ir net ideologines organizacijas sudaro kone vien žilagalviai-plikagalviai, kurie savo susirinkimuose dūšauja dėl ateities: „Jų pavardė garsi, ar jie nelabai žinomi“. Savivaldybių rinkimai ateitis laukia ir krikščionių demokratų. „atsikračius“ jaunesniųjų?

Balsuotojų palankumas nepastovus, kaip ankstyvo pavasario oras. Vakar į valdžią išrinktieji, jeigu neišpildė, ar net nesistengė išpildyti, pažadų, rytoj išmetami iš savo šiltų vietų. Deja, žmonės iš to retai pasimoko ir vėl balsuoja už gražiausius pažadus daranciuosius. Tai dėl to ir savivaldybių rinkimuose dešinieji, turėję progos parodyti, kad jie tikrai darbuojasi gyventojų labui, dabar apverčia savo pralaimėjimus: dėl to kairieji, pasivadinę „naujaisiais vadais“, džiaugiasi pasisekimu.

Tik paskutinis naivuolis galėtų manyti, kad šie rinkimai nebuvo ryškus „užrašas ant sienos“, bylojantis, ko galima tikėtis būsimuosiuose Seimo rinkimuose. Iki rudens iš esmės nedaug laiko. Šių rinkimų laimėtojai nesusaus, des dar daugiau pastangų, kad ir Seime didžiąją dalį vietų užimtų „savięji“. Be abejo, jiems gali atsirasti ir lešų, ir patyrusių taktininkų „net iš artimojo užsienio“ — juk toks Lietuvos Seimas, tokia vyriausybė būtų kur kas palankesnė Rytams, kur kas labiau priešintusi įsijungimui į Europos Sąjungą ar narystę NATO. Išsirikus tokią valdžią Lietuvoje, galbūt gerokas rūpestių krūvis nukristų ir nuo Maskvos galvos.

Bent iki rudens konservatoriai tebeturi daugumą Seime, turi ir tvirtą sumanų, daug patyrimo įgijusi Seimo pirminka, o taip pat vyriausybės vadovą. Žmonės paprastai yra gan atlaidūs, ypač jeigu mato, kad „kazkas vis tik juda pirmyn“, reikalauja bent kiek slenka geresnės linkme. Dabartinis premjeras A. Kubilius tikrai turi milžinišką atsakomybę, nes nuo jo veiklos šį pavasarį, vasarą ir rudenį nemažai priklausys ne tik Seimo rinkimai, bet ir dešiniųjų partijų ateitis. Taip pat svarbu, ar konservatoriai ir krikščionys demokratai sugebės siekti vienybės, jungtis su kitomis dešiniomis partijomis ir išeiti į rinkimus su tvirtais kandidatais bei logiška, realia programa, kuri paremta tikromis galimybėmis, o ne tuščiais pažadais? Galbūt pats svarbiausias uždavinys: parinkti žmones, kurie gali sumaniai, sąžiningai dirbti, nepaisant, ar „jų pavardė garsi, ar jie nelabai žinomi“. Savivaldybių rinkimai buvo pirmasis perspėjimas — norime tikėti, kad jo pakaks...

MIRTIS ATĖJO IŠ MURAVOS

ČESLOVAS SPIRGEVIČIUS

Tėsinys Nr.43

Matiauo Ričardą, tačiau jis manęs nematė. Abejoju, ar pažintų. Man pasidarė kažkaip keista. Kas gi gali būti bendro tarp jo ir manęs — absoliučiai nieko. Jis eina savuoju keliu, aš — savuoju. Tačiau tik viena norėčiau žinoti, ar jis teisingas? Teisingus žmones labai vertinu, o juk Ričardas iš pirmo pamatymo man atrodė toks.

Stasė paskutiniu metu emė labai bjaurėtis Francois. Ji sako, kad jai gėda net jį pažinti ir sveikintis. Matyt, kad Stasė žino kažką „gražaus“. Man jis iš pirmo pamatymo pasirodė brutalus bestija, kas temdė visą Francois puikią išorę. Jo vidus — tikra išpuvusi dreve. Geriau mirti, negu jam papulėti!

Liūdna Gegužės 1 dieną, lynoja, dangus apsiniaukęs, pilkas, saulės nebėr.

1942 gegužės 6. Trečiadienis

Pasaulyje prabėga viskas greit... Praėjo Motinos Diena, praėjo žiaugsmas, šokiai. Toje dienoje mamos namie nebuvo. Ji su tėveliu išvyko į kaimą bulvių. Mamytė buvo piktoka ir šiurkšti, bet pas Antosę mane leido.

Apie vidurienį atėjo labai susijaudinęs dėdė, jam didelė nelaimė — pavogė karvę. Vargšas verkė — veidas

buvo tokis skausmingas. Stasė nubėgė į saugumą. Ma ne apėmė baimė ir gailėtis, kad ir pas mus gali tas įvykti. Tačiau susitarėm, kad namuose pabūs Stefania. Vis tiek aš jaučiu širdyje nerimą. Atėjo Vladas. Lietui lyjant išėjojome.

Buvo linksma ir įdomu. Iš pradžių pasitaikė nesklaidumų, bet paskui išėjo puikiai.

Francois atvėžė muziką. Šatkauskas puikiai griežia. Daug šokom, gerėm alaus, valgėm pyragaičių. Vladas, tikras gerasis kūdikis, be to, rimtos išorės. Jis man patinka, aš su juo jaučiuosi labai broliškai. Vladas pasiūlo mano širdies kerteleje kaip dorovingas brolis. Jo švelnumas ir sąmojingumas verčia jį mėgti. Vladas su manimi šoko ir man asistavo. Viktutė — kažkokia pavydi ir liūdnoja, Zosė labai prisirišusi prie Pulkauninko... Francois labai įkyrus, bet tingiu aprašyti pasikalbėjimus su juo. Mėgsta kabinėtis. Ypatinai daug prisijuokiau iš Maigio. Jis labai juokingas, paneles jį pavadino „Marocis kavalier“.

Buvo labai linksma ir išpūdinga. Grįžome 5 val. Ma ma barė, aš verčiau.

1942 gegužės 15. Penktadienis

Mes kėniamė! Mūsų tauta negailėstingai draskoma... Šiomis dienomis išvežta daug mobilizuotų jaunuolių nuo 19-23 m. Ši mobilizacija pravešta kiek apgaulingu būdu: buvo liepta tik registruotis, tačiau atvykus į vietą, jaunuolius apsupo. Pažįstamųjų tarp jų neturiu, bet šiaip daug matytų. Mūsų klasės keturi berniukai pabėgo į kaimus. Mokslas baigsis birželio 1 d. Moksleivius žada vežti pas lietuvių ūkininkus.

1942 gegužės 23. Šeštadienis. Eskiursijos diena

Į Seredžių nuplaukėme 5.30 val. Garlaivių malonu plaukti, tačiau šį kartą buvo labai daug žmonių. Plaukiant gerėjome Nemuno krantais. Miškai tankūs, vietose daugiausia kalnuotos. Atvykę pirmiausia apžiūrėjome Seredžiaus pradžios mokyklą. Pastatas erdvus, moderniai įrengtas.

1942 birželio 11. Ketvirtadienis

Aš esu abiturientė. Jeigu Dievas duos, kitais metais baigsiu gimnaziją. Greit prabėgo metai. Rodos, neseniai Sabutė ejo į 1 skyrių, šiandien ji — gimnazistė.

Atostogas praleisiu Kaune. Dabar daug dirbu, jaučiuosi patenkinta, sveika. Fizinis darbas grūdina charakterį, valia. Šiomis dienomis sirgo mamytė. — labai skaudėjo dantis.

I PALAIMINTŲJŲ EILES

Iškilmingomis šv. Mišiomis Kauno arkikatedroje bazilikoje sausio 15 d. Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius oficialiai pradėjo Dievo tarnaitės Elenos Spirgevičutės beatifikacijos bylos procesą.

Arkivysk. S. Tamkevičius, ad limina vizito metu rugsejo pabaigoje lankydamsis Vatikane, Šventųjų skelbimo kongregacijoje įteikė prašymą pradėti krikščionės pasaulietės Elenos Spirgevičutės (gim. 1924 m.) beatifikacijos bylą. E. Spirgevičutė, mylėdama Dievą, grynė mergaitišką skaistumą ir 1944 m. buvo nužudyta budelių, kupinų neapykantos tikėjimui.

Šv. Mišių metu arkivysk. S. Tamkevičius pabrėžė tokio kankinystės liudijimo aktualumą šiandieniniam pasauliui: „Elenos Spirgevičutės beatifikacijos byla

rakteri, valia. Šiomis dienomis sirgo mamytė. — labai skaudėjo dantis.

Dabar draugų neturiu, keliuosi anksti, niekur neinu. Sekmadienį su Vanda buvome parke, klausėmės koncerto. Tačiau aš esu įsitikinusi, kad dviem mergaitėms vaikštinėti ir sėdėti ant suoluko parke nelabai pritinka. Ten vaikšto žemos moralės moterys, ieškodamos vokiečių ir t.t.

Su Aleksu atsitiko nelaimė... Jis pabėgo iš saugumo. Užrakino vokiečius ir per tvoras į užuolnų. pas Belapetravičius. Ten jį smarkiai muše. Vis tiek jis labai mitrus ir judrus. Dabar slapstosi.

Neseniai apraėjau svogūnus, dabar duosiu paršams valgyti... (Pabaiga)

ypač svarbi šiandien, nes masinė kultūra per televiziją, žurnalus, diskotekas perša hedonistinį gyvenimo būdą, kuris sunaikina žmogaus orumą, iškreipia tikrą žmonių meilę ir palieka sunkiai įgyjamas dvasines žaizdas. Šiandien jaunimui yra sunku susiorientuoti, kaip reikia gyventi laisvėje ir kokias vertybes pasirinkti, kad nebūtų prarasta dvasinė jaunatvė ir Kurejo įdegtas dvasinis kilnumas.

Tai pirmoji beatifikacijos proceso byla Kauno arkivyskupijos istorijoje. Be to, Elena Spirgevičutė yra įtraukta į kurijos Vatikani pateikta Kauno arkivyskupijos XX amžiaus Kankinių sąrašą, kurį popiežius Jonas Paulius II iškilmingai paskelbė šiuo Jubilėjaus metu gegužės 7 d. Romos kolizijoje.

„Bažnyčios žinios“, 2000 m., Nr. 2

KATALIKIŠKAS VAIKŲ LAIKRAŠTIS ANYKŠČIUOSE

Anykščius įprasta vadinti, jeigu ne Lietuvos literatūros sostinė, tai bent literatūros didmiesčiu. Ir šiandien čia darbuojasi ne vienas plunksnos darbininkas bei kultūrininkas. Tai galėtų paliudyti ir čia leidžiamas tęstinis leidinys „Anykščiai“. Krašto kultūros istorijos puslapių, išeinantis du kartus per metus.

Šiandieniniai Anykščiai žymūs dar ir tuo, kad čia leidžiamas katalikiškas vaikų laikraštis „Kregždutė“, platinamas visoje Lietuvoje. Jo redaktorai — Milda Telksnytė ir Vyngandas Rackaitis, kurie, beje, yra ir minėto almanacho sudarytojai. „Kregždutė“ — šeimyninis laikraštis, redaktoriai talkina jūdvių dukrą dailininkę Skaidrę Rackaitytę. „Kregždutė“ leidžiama jau aštuonerius metus kiekvieną savaitę. Oficialūs šio vaikų laikraščio leidėjai — Kaune leidžiamas katalikiškas laikraštis „XXI amžius“, kuris rūpinasi spausdinimu ir platinimu.

Atrodytų, ką reiškia šiandien — sekso revoliucijos ir dvasinio liberalizmo Lietuvoje laikais, šis kuklusis laikraštėlis? Be abejonės, jis praplatuoja privados laisvės ir materializmo vandenynę su savo tėvynės meilės šauksmu, grožio ir gerio paieškomis, jeigu būtų vienietis. Bet, žiūrėk, kitame Lietuvos krašte triūsia koks „senamadiškas“ literatū, krašto mylėtojų klubas, dar kitur keistuolis rašytojas, pasitelkęs burį nutukusių vaikų, renka iš savarankų plastmasinius butelius ir lipo iš jų plaustą, o paskui leidžia ir žygi link jūros... Iš tiesų, kiekviena rajone, kiekvienoje apylinkėje triūsia po būtelį kitą, — tylūs, negarsūs ateities visuomenės kūrėjai. Manau, apgaulinga įspūdis sudaro tas žalias jaunimėlio kelias, kurio triukšmas, kurio pasiklausius, atrodo, kad nieko nebėra švento. Bet štai Nepriklausomybės 10-mečio minėjime Lietuvos Seime prof. V. Landsbergis pateikė skaičius, kiek estų su ginklu eitų ginti savo tėvynės. Apklausa parodė: keturi penktadaliai vyrų, pusė moterų ir daugiau kaip 30 proc. kitataučių, iškilius gresmės eiti ginti Estijos valstybės. Vadinas — ir jaunimas. Esu tikra, kad panašius apklausos rezultatus gautume ir Lietuvoje.

Milda ir Vyngandas Rackaitai — lituanistai. Baigę Vilniaus universitetą, dirbo Dzukijoje — Vyngandas Merkinėje, Milda — Perloje. Paskui persikėlė arčiau Mildos tėvų, — į uteniškę (Vyngandas suvalkieitis). Atsirado vieta rajono laikraštyje, kur 1983 m. pradėjo dirbti. Nuo jaunystės juos domino kultūros paveldas. Vyngandas vertė iš bulgarų kalbos. Yra išversta ir išspausdinta bulgarų rašytojų J. Javkovo, B. Rainovo, N. Chaitovo, E. Stanevo, E. Manovo, D. Fucedžijevio kūrinių, rusų prozos. Milda Telksnytė išleido savo apsakymų rinkinį „Senelės duona“. Abu kartu parašė kelionių apybraižą „Keturiadesimtuojų meridianu“. Po to, sužavėti gimtosios šalies grožio, keliavo Lietuvos upėmis, lankė paupius kaimus ir kaupė savo įspūdžius, kurie vėliau išsiliedavo knygomis. Taip išėjo kelionių apybraižos „Šventoji“, „Anykščiai“, „Ten, kur Merkys“, „Dubysa“, „Nevežiu ir jo pakrantėmis“, „Kuršiai Nerija“, „Mūsų Anykščiai“. Jautė pareigą tyrinėti Anykščių žemės rašytojų biografijas. 1986 m. išėjo dokumentinė

apybraiža apie Joną Biliūną „I aukštą kalną“. Šioje knygoje, remdamiesi rašytojo gyvenimo faktais, kūrinių, laiškais, amžininkų prisiminimais, beletizuota forma jie atkurė rašytojo gyvenimo istoriją.

1988 m. Rackaitai paliko darbą laikraščio redakcijoje ir atsivadė anykščenės rašytojos Liudvikos Didžiulienės žmonos gyvenimo ir kūrybos studijoms. Dvejis metų rinko medžiagą archyvuose, rankraščiuose. Pamatė, kad yra daug neskelbtų kūrinių, laiškų, kurių rasta net 380, nutarė sudaryti V. Didžiulienės žmonos raštus ir juos paskelbti. 1996 m. ir 1998 m. pasirodė jų kruopštaus darbo vaisiai: du šios rašytojos — švietėjos ir lietuviškos skatintojos — raštų tomai. Rengėjus akino noras iš užmaršties išgelbėti pirmosios lietuvių rašytojos moters kūrybą ir ją įamžinti. Vėliau, geriau pažinę jos gyvenimą ir kūrybą, buvo pagauti noro reabilituoti ją, nes pamatė, kad V. Didžiulienės pasaulėžiūra sovietiniais laikais buvo pateikiama iškreiptai. Surinkta gausi medžiaga skatina darbą tęsti. Rackaitai įsivaizdavo apie V. Didžiulienę žmonai skirtą dokumentinę apybraižą. Jos biografijoje daug įdomaus, prieštaringo ir net tragiško — lemtingas bolševiko Vinco Kapsuko pasirodymas lietuvių patriotų Didžiulių šeimos gyvenime, dukros Vandos susižavėjimas komunistinėmis idėjomis ir kt.

Kaip teigia raštų sudarytojai, tai literatūra siauram skaitytojų ratui, bet pasitenkimo teikia tai, kad vis dėlto šios kultūros veikėjos palikimas paskelbtas ir jau nebe užsimės archyvuose. Atejo nepriklausomybės metai. Pradėjo kurtis naujoji spauda. Stebėję, kaip atsikūrė katalikiškasis laikraštis, pavadinamas „XXI amžius“, Rackaitai paragino vieną jo steigėjų, dabar Seimo kultūros ir švietimo komiteto narį Arimantą Juvenčijų Raškinį pagalvoti ir apie vaikišką katalikų spaudą. Arimantas pasakė: „Jeigu jau turite idėjų, tai patys ir imkitės“. Tai buvo pirmasis postūmis.

Šiandien i šį savo darbą — leisti vaikų laikraštį, Rackaitai žiūri, kaip i savo pašaukimą. Patigę, ar kas sostinėje šiandien patikėtų, kad Anykščiuose leidžiamas respublikinis, nedidelio formato laikraštėlis gali surinkti 7.000 skaitytojų. Bet taip jau yra. Daugiausia „Kregždutė“ skaito kaimo vaikai, ypač žemaitijoje. Per metus redaktoriai gauna apie 3.000 laiškų, i kuriuos reikia atsakyti, kuriuos reikia parengti spaudai, surūšiuoti. „Kregždutėje“ užaugo sava karta — štai mergaitės, pradėjusios bendradarbiauti laikraštelyje nuo trečios klasės, dabar jau studentės, rašo laiškus redaktoriams, kad „Kregždutės“ kompleksą ji įrišo ir saugoja savo vaikams. Kas gali būti brangiau už tokį pripažinimą? Jeigu žmogus neišaugo iš laikraščio, kaip iš vaikiškų kelnaičių, vadinasi, jame jis prisilietė prie amžinų dalykų, kurie nepaėina ir nepasensta.

Rackaitai „Kregždutė“ kuria kaip pačių vaikų laikraštį — jame labai daug vaikų kūrybos — galvosūkių, kryžiažodžių, literatūros kūrinių, konkursų. Visa tai pasiūlo ir atlieka patys vaikai. Suaugusieji taip pat rašo, bet jie paprastai būna tik kaip geri draugai, palydovai, duodantys toną, pavyzdį. „Kregždutė“



„Kregždutės“ redaktorai: Milda Telksnytė ir Vyngandas Rackaitis. Nuotr. Antano Tumėno

GARBINGI LIETUVOS ISTORIJS METAI

Lietuva, tėvyne mūsų, tu didvyrių žeme, iš praeities tavo sūnūs te stiprėję semia...

Taip šaukė V. Kudirka tautos vaikus sugrįžti i garbingą Lietuvos istorijos praeitį, didžiutis ja ir su Maironiu dainuoti, „Kur bėga Šešupė, kur Nemunas teka, — ten mūsų tėvynė, graži Lietuva“.

Nebūdamas istoriku ir nenorėdamas eiti „2000 metų Lietuvio kalendoriaus“ autorės, D. Balseytės, kelių, dėl jos kelių neatsargių žodžių, sukėlusiu lenkų ir Rusijos piliečių tarptautinį triukšmą, aš naujai skirtą dokumentinę apybraižą. Jos biografijoje daug įdomaus, prieštaringo ir net tragiško — lemtingas bolševiko Vinco Kapsuko pasirodymas lietuvių patriotų Didžiulių šeimos gyvenime, dukros Vandos susižavėjimas komunistinėmis idėjomis ir kt.

1. „The Down of a New Era“ (940.18, CHE), 1962 metais

rašo profesionalūs rašytojai — D. Žilaitė, siunčianti savo subtilias miniatiūras iš Vilniaus, J. Jankus, B. Pūkelevičiūtė, S. Dziugas iš užjūrio ir kt. „Kregždutės“ leidėjai džiaugiasi ir didžiūjasi mecenatais, kurie taip pat daugiausia užjūričiai. Remia prel. Juozas Prunskis. Konkursą „Ką man reiškia Vasario 16-oji?“ pasiūlė ir ji finansavo katalikų veikėja iš Čikagos Marija Remienė. Eilėraščių konkursą apie upelį pasiūlė ir rėmė Vytautas Nemunelis — Bernardas Brazdžionis. „Kregždutė“ pirmoji spausdino ir šio poeto eilėraščių „Upelis“. Savo dailės kūrinių ir įvairia literatūra prisideda dailininkas Vladas Vijeikis.

Redaktoriai džiugina ir tebina išėjusių dešimtys „Kregždutė“. Geriausias konkursų kūrinių išspausdina „Draugo“ dienraštis. „Skautų aidas“. Redaktoriai susidaro įspūdis, tarsi išėjusiai labiau reikia katalikiško vaikų leidinio ne tik Lietuvos katalikams. Leidėjai laukė didesnio dėmesio iš Bažnyčios. Jie mano, kad nėra įvertintas „Kregždutės“ ir kitos katalikiškos spaudos pastoracinis vaidmuo. „Palaikom ryšius su JAV. Kanados kunigais, gauname leidinių, — kalba V. Rackaitis, — matom, kokį didžiulį darbą ten dirba parapijai. Ir prieškauji katalikiška spauda atlikti svarbų vaidmenį. Vyresnieji prisimena, kad kunigai kaledodami pasidomėdavo, ar šeimos skaito katalikišką spaudą, paragindavo“.

Lietuvių tauta išliko ne tik atvirų disidentų ryškių poelgių dėka. Pakankamai disidentizmo buvo visos tautos nusiteikime ir štai tokioje kaip Rackaitių veikloje, palai- kiant, ugdant ir perduodant būsimoms kartoms nacionalinio pasididžiavimo jausmą.

Audronė Viktorija Škiudaitė

Lietuva.

Tiems buvusios Sovietų Sąjungos istorikams, kurie dar šiandien slepia Ribbentropo-Molotovo pasirašytos sutarties pagrindinę mintį, vedusią i Baltijos ir Lenkijos sričių pasidalinimą ir būsima jų okupaciją, turėtume priminti, kad jie pataisytų savo istoriją ir neklaidintų savo vaikų. Slepdamie šios sutarties sąmokslą, jie norėjo ištrinti 1939.03.23 d. pasirašytą sutartį iš istorijos knygų, kad galėtų melagingai įrodinėti pasauliui apie tų tautų savanorišką norą jungtis prie Sovietų Sąjungos. Reiktų priminti taip pat, kad pagal (1945.08.17) pasirašytą Potsdamo sutartį, Karaliaučiaus sritį buvo leista valdyti sovietams (laikini) 50 metų, o po to turėjo būti surengta nauja Taikos konferencija, ir galutinai nustatyti Karaliaučiaus srities bei Lenkijos vakarinių sienų padėtį, žinant, kad sovietai perleido dalį Lenkijos žemių rytuose Baltarusijai.

Sovietų klasta, sušaudant tūkstančius Lenkijos karininkų Katyno miškuose 1940 m., ir kaltinant Vokietijos Reicho narius, yra tipiška komunizmo veidmainystė. Raudonojo Kryžiaus tyrimų archyvai liudija žiaurų Sovietų NKVD terorą Katyne 1940 m. Lankydami Varšuvą, Boris Jelcin 1992 metais pripažino, kad NKVD ir Politbiuro įsakymais tos žudynės buvo atliktos ir kad jis prisiima atsakomybę dėl savo teigimo. Apie tai yra rašyta „The Black Book of Communism“ knygos 211 puslapyje. Galbūt svarbiausia Sovietų istorijoje teisybė buvo N. Chruščiovo kalba 20-to Komunistų kongreso (CPSU) proga, pasakyta 1956 m. vasario 24 d., kurioje jis pripažino, kad komunizmo nusikaltimai Sovietų Rusijoje Stalino laikais buvo kriminalinio iškrypimo aktas. Apie šią jo „slaptą kalbą“ daugiau sužinosite, skaitydami „The Black Book of Communism“ knygos 23 ir kitus puslapius.

Bruno Molas

SKELBIMAI

ELEKTROS [VEDIMAI] - PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

773-935-0472
708-901-9343 pgr.
Pransee@aol.com E-mail

GEDIMINAS PRANSEVIČIUS
užpildo pajamų mokesčių formas. (Accounting Tax Services). Fageidaujant, atvyksta į namus.

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

STASY'S CONSTRUCTION
Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; "sidings", "soffits", "decks", "gutters", pokštai ir "shingle" stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S.Benetic, tel. 630-241-1912.

ALWAYS WITH FLOWERS
Gėlės visoms progoms!
Dirbame kasdien 9 v.r. — 6 v.v.
Tel. 708-594-6604.

Ieškome biznio partnerių gyv. namų statybai Lietuvoje.
Klaipėdoje. Žemė patogioje susisiekimui vietoje — tik 10 min. nuo jūros. Puikios galimybės plėtrai. Tel. JAV: 614-882-7922 Darius, arba Lietuvoje 011-370-89-65-354 Andrius.

*** Baltijos valstybių statistikos tarnybų duomenimis, vasario mėnesio pramonės gamintojų kainos Estijoje padidėjo 0.5, Lietuvoje — 0.2 proc., Latvijoje — 0.1 proc., palyginti su sausio mėnesiu.**

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
OFF. (773) 586-5868
HOME (708) 425-7160
PAGER (708) 886-4819

RIMAS L. STANKUS

• Greitasir sąžiningas patamavimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Dirbantis vaikas nori išsinuomoti nebrangų kambarį Lockport arba Lemont, IL.
Tel. 630-257-8346.

ATTENTION IMMIGRANTS!
Canada is accepting applicants for Permanent Residence!
For free information call: 1-773-282-9500.
GTS concentrating in immigration to Canada
www.redeusa.com

Galiu prižiūrėti lietuvių vaikus. Skambinti tel. 630-739-0144.

Vyrų ir moterų kirpėja.
15 metų patyrimas. Greitas, malonus patamavimas.
Skambinti Vanda, tel. 708-422-6558.

Reikalinga moteris prižiūrėti kūdikį ir atlikti lengvą namų ruošą 3-5 dienas savaitėje Midway oro uosto apylinkėje. \$100-150 į sav. Reikia kalbėti angliškai arba truputį vokiškai. Tel. 773-434-2736.

Moteris ieško darbo. Gali prižiūrėti senelius, ligonius, tvarkyti namus ir gyventi kartu. Tel. 847-546-0275.

*** Lietuvoje linininkystę ir su ja susijusią pramonę būtina paskelbti ukiu pirminiu tikslu — su tokiu prašymu linų augintojai kreipėsi į valstybės prezidentą, Seimo pirminką bei premjerą. (Elta)**

IŠKILIŲ SOLISTŲ Koncertas

Judita Leitaite



Nijolė Ralytė



Vladimiras Prudnikovas



RENGIA - JAV LB KULTŪROS TARYBA

2000 m. koncertai įvyks šiose LB apylinkėse:

kovo 25 d. Cleveland, OH
kovo 26 d. Chicago, IL
kovo 29 d. Washington, DC
balandžio 1 d. Hartford, CT
balandžio 2 d. New York, NY

PRISIMINTAS KUN. P. ŠULSKIS, MIC

1999 m. vasario 3 d., sulaukęs 80 m., staiga mirė teol. lic. jubil. kun. Pranciškus Šulskis, MIC. Tai žymi, bet kukli asmenybė, kuri paliko neišdildomus pėdsakus Marijampolės ir Marijonų vienuolijos istorijoje.

Mirties metinių dienose prisimenu sceną iš Kristaus kančios. Štai Išganytojas eina siauromis Jeruzalės gatvėmis su sunkiu kryžiumi ant pečių. Vos bėpaeina. Nepanašus nei į Dievą, nei į žmogų. Veidas krauju apšlakstytas. Be jėgų. Klumpa po kryžiumi. Kai kuriose moterys, žvelgdamos į jį, verkė iš gailės. Jėzus sustojo ir prabilo į jas, tardamas: „Ne manęs verkitė, Jeruzalės dukros, bet vertiau save ir savo vaikų“ (Lk 23, 27). Kai mus paliečia skausmas, kai kenčiam ir ašaros rieda, jei žvelgtume į Nukryžiuotąjį, jis prabilų į mus, guodamas tyliais žodžiais: „Neverkite ir nelūdekite, lydedami ar prisimindami brangius jums asmenis, vertiau žiūrėkite savęs pačių, kad išsigelbėtumėte. Neverkite mirusiųjų, o vertiau rūpinkitės, kad patys gerai pasirūpintumėte amžinybei ir užsitikrintumėte dangiškąją laimę“.

Tada, lydedami velionį į pakutinią žemišką kelionę, o ir dabar, prašydami jam Dievo gailėstingumo, pro neišsengiamą liudėsį privalome žvelgti į save. Mirtis moko vertinti gyvenimą. Nors žemės gyvenimas teikia daug sunkumų, vis dėlto mirties, kas neša mirtį, tas nėra normalus žmogus.

Velionio tėvai buvo Juozas Šulskis, kilęs nuo Užpalių, caro armijos kareivis, o mama Janina Dziukevičiūtė, varėniškė, karo pabėgėlė. Jie susitiko ir susituokė 1917-aisiais revoliucijų metais Minske, kur jis buvo karinio dalinio ugniagesys, o ji — skalbėja. Ten jiems ir gimė pirmasis kūdikis 1918 m. rugšėjo 1 d., kurį pakrikštijo Pranciškaus vardu. Baigėsi karas, caro armija pakriko, tada jaunieji Šulskiai pasikubėjo grįžti į tėvynę. Tėvas parsivežė kirvį, pjūklą ir didžiules žirkles fronte vietoj užtvartoms karpyti, o motina — pagalvė įsuptą Pranuką.

Grįžo pas Juozo tėvus į Sateretiaus kaimą, kur paveldėjo 3 ha ūkį. Išmokejęs dviems broliams dalis, darbo-tumui ir taupumui prigrįžo dar 10 ha ūkyškes kaimė. Ten Šulskiams gimė dar dešimt vaikų. Trys jų kūdikystėje mirė; užaugo šeši sūnus ir dvi dukterys.

Vyriausias sūnus Pranciškus mokėsi Bikūnų pradžios mokykloje, paskui Užpalių progimnazijoje. Baigęs joje keturias klases, atvažiavo į Marijampolę ir 1934 m. rugpjūčio 14 d. buvo priimtas į Marijonų vienuolijos naujokyną. 1935 m. rugpjūčio 15 d. padaręs pirmuosius įžadus, toliau ketveri-rius metus mokėsi Marijampolės Marijonų gimnazijoje. 1939 m. vasarą ją baigė, rudenį pradėjo studijuoti Kaune marijonų filosofijos kursuose, 1940 m. rugšėjį — Kauno Teologijos fakultete, kurį sovietų valdžia atskyrė nuo universiteto.

Bolševikų okupacijai prasi-dėjus, kelių brolių pašaukimo ryžtas susvyravo, o klierikas Pranas dar tvirtiau apsisprendė ir 1940 m. rugpjūčio 15 d. padarė amžinuosius įžadus. Visam gyvenimui įžadus su Bažnyčia susirišė, vienuoliai galėjo būti šventinami kunigais anksčiau už savo mokslo draugus, diecezinius klierikus. Taip ir Pranas Šulskis gavo

kunigystės šventinimus, bebaig-damas trečią teologijos kursą 1945 m. gegužės 2 d., drauge su kun. Pranu Ratiūnu, MIC, kun. Hiliaru Misiūnu, MIC, kun. dr. Vincu Inkratu, MIC, ir kun. dr. Viktoru Rimšeliu, MIC. Po to dar metus tęsė teologijos studijas ir baigė jas 1944 m. vasaros pradžioje, prieš pat sugrįžtant Raudonajai armijai.

Dvejus metus darbavosi Marijampolės marijonų šv. Arkangelo Mykolo parapijoje kaip moksleivių kapelionas. Į mokyklas kunigai nebuvo įleisti, tad tikėjimo moks-lą dėstė moksleiviams vienuolyno salėje. 1946 m. birželio 26 d., aplankęs Kaune savo auklėtojus marijonus, grįžo sunk-vežimiu į Marijampolę. Netoli Ažuolų Būdos, ties prezidento Kazimiero Griniaus tėviške, pamiškėje sovietų kareivis stabdė sunkvežimį. Vairuoto-jas nestojo, zinodamas, jog rei-kalaus jį vežti kazin kur. Tada kareivis paleido salvę iš auto-mato: vieną senuką sužeidė mirtinai, berniuką lengvai, o kun. Pranciškų taip, kad nei mirk, nei gyvenk. Nuo juos-mens — visiškai liemens ir kojų paralyzius.

Gyvybė kypojo ant plauko, bet Marijampolės ir Kauno gydytojams pavyko ją išgelbėti. Tačiau didesnė kūno dalis taip ir liko nejudri, tik kojos — nuolatinis vidinis skausmas, kliudantis ramiai miegoti. Po kelių mėnesių gydymo kun. Pranciškus parvežtas į Mari-jampolę kaip sunkus ligonis. Apygyvendintą vienuolyno pir-mame aukšte, tuojau pat ap-siemė slaugyti Vargdienių se-selės ir ištėsėjo tą artimo meilės tarnybą 52 metus, vie-noms nusilpus ar pasimirus, vis stodavo kitos.

1948 m. vasaros pradžioje sovietų valdžia marijonus iš-skaidė ir užėmė vienuolyną. Tada ligonis glaudėsi brolio daržininko namelyje, jį pri-glaudė marijonų geradarės. Sudėję savo kuklius išteklus, kunigai ir broliai marijonai nupirko ką tik pastatytą na-mą, — nors niekada nebuvo lengva, — mėgo patikti gam-tos prieglobstyje ir dekojo už jį Dievui, stebėdamasis ir džiaugdamasis.

Vargų pabaiga trejų nelauk-tai. Jau porą ar trejetą metų silpniau jautėsi, ėmė slubuoti širdis. Paskutinįjį rudenį ir žiemą buvo nestiprus, bet dar tikėjosi sulaukti pavasario, iš-trūkti ir gamtą. Taip pat šių metų vasario 3 d. aukėjo Mi-šias, pusrūčiavo, pietavo ir vakarienįavo. Artėjant vakaro vienuoliktai, pradėjo šalti ran-kos — netrukus tyliai užge-so...

Tada Marijampolės mari-jonų šv. Arkangelo Mykolo ba-zilikoje pašarvotas, a.a. kun. Pranciškus buvo maldingai lankomas dvi dienas. Išvaka-rėse pūga apklojo žemę baltu patalu, bet kartu užvertė ke-lius, negalėjo atvažiuoti toliau dirbantys kolegos. Velionio gi-minės ir Marijampolės tiki-nieji, nepaisydami pūgos, gau-siai susirinko į bažnyčią ir pa-lydėjo į kapines, kur a.a. kun. Pranciškaus žemiškieji palai-kai rado poilsio vietą tarp pašaukimo brolių ir jo buvusių auklėtojų.

Kun. R. Gaidys, MIC



Kun. Pranciškus Šulskis, MIC.

jo patarnavimas saviesiems — sklandžia lietuvių kalba išver-tė atnaujintus Marijonų vie-nuolius įstaus ir nurodymus iš 1988 m. Romoje išspaus-dinto lotyniško originalo.

Arkivyskupo Jurgio Matu-laičio minėjimų ir kitomis pro-gomis išsklaidytieji marijonai galėdavo pas jį susitikti. Ar-tėjant permainingam laikams, pas jį susirinkę atlikdavo ir metinį susikaupimą bei pasitarimą. Kun. Pranciškus liudijo tikėji-mą ne tik maldingo gyvenimo pavyzdžiu, bet ir veiksmais. Apie 1982 m. jis pasirūpino prie savo namo sienos, iš gat-vės pusės, pritvirtinti nemažą kryžių. Miesto valdžia parei-kaavo jį nuimti, kadangi ne-buvo gautas rajono architekto leidimas. Kun. Pranciškus ne-klausė, kol patys pareigūnai jį nuplėšė. Tada jis išstātė kry-želį lange.

Savąjį gyvenimo kryžių šis kentėtojas nešė su neapsako-mu kantrumu ir dvasios gied-rumu. Laidotuvių dieną at-siustame užuojautos laiške marijonų vienuolijos generali-nis vyresnysis kun. Adam Bo-riecki, MIC, apibūdino velionį taip: „Jis buvo giedriausias žmogus iš visų Lietuvos mari-jonų. Ne aš jį paguosdavau ap-silankydamas, bet jis — man duodavo savo jėgos ir giedru-mo. Iš tėvo Pranciškaus buvo galima mokytis svarbaus me-no — džiaugtis gyvenimu ir pasaulio grožiu. Nuostabu, bet kaip tik jį, tarytum atskir-tas nuo išorinio pasaulio, at-verdavo mūsų akis miškų, laukų, dangaus ir vandens grožiui. Kada būdavo imano-ma, — nors niekada nebuvo lengva, — mėgo patikti gam-tos prieglobstyje ir dekojo už jį Dievui, stebėdamasis ir džiaugdamasis“.

Vargų pabaiga trejų nelauk-tai. Jau porą ar trejetą metų silpniau jautėsi, ėmė slubuoti širdis. Paskutinįjį rudenį ir žiemą buvo nestiprus, bet dar tikėjosi sulaukti pavasario, iš-trūkti ir gamtą. Taip pat šių metų vasario 3 d. aukėjo Mi-šias, pusrūčiavo, pietavo ir vakarienįavo. Artėjant vakaro vienuoliktai, pradėjo šalti ran-kos — netrukus tyliai užge-so...

Tada Marijampolės mari-jonų šv. Arkangelo Mykolo ba-zilikoje pašarvotas, a.a. kun. Pranciškus buvo maldingai lankomas dvi dienas. Išvaka-rėse pūga apklojo žemę baltu patalu, bet kartu užvertė ke-lius, negalėjo atvažiuoti toliau dirbantys kolegos. Velionio gi-minės ir Marijampolės tiki-nieji, nepaisydami pūgos, gau-siai susirinko į bažnyčią ir pa-lydėjo į kapines, kur a.a. kun. Pranciškaus žemiškieji palai-kai rado poilsio vietą tarp pašaukimo brolių ir jo buvusių auklėtojų.

Kun. R. Gaidys, MIC

• Kaunas. Vasario 13 d. Kauno arkivyskupijos Jauni-mo centre keturiolikai, „Gy-venimo ir tikėjimo“ instituto asmeninio dvasinio vadovavi-mo kurso dalyvių — pasau-liečių ir vienuolių buvo įteikti pažymėjimai. Juos įteikė šio instituto direktorius.

TARPTAUTINIS VAIKŲ IR JAUNIMO KONKURSAS

1999 m. rugšėjo-gruodžio mėn. Lietuvoje vyko Centrinio 2000 metų jubiliejaus komite-to Romoje paskelbtas tarptau-tinis vaikų ir jaunimo lite-ratūrinis konkursas. Ši konkursa Lietuvoje organiza-vo Lietuvos Vyskupų Konfe-rencijos (LVK) 2000 metų ju-biliejaus komitetas ir Švietimo ir mokslo ministerija. Į kon-kurso baigiamąjį etapą iš septynių Lietuvos vyskupijų Ka-

techetikos centrų komisijai buvo pristatyti 57 literatū-riniai kuriniai. 1999 m. gruodžio 22 d. komisija išrinko po tris kiekvienos amžiaus gru-pės darbus, kurie bus siunčiami į Romą. Vaikų grupėje (7-12 m.) tema „Jubiliejus — didžiulė šventė ir kvietimas džiaugtis“ nugalėtojais tapo Rokas Pakėnas (Panevėžio vyskupija), Aurelija Ramauskaitė (Telsių vyskupija), Rūta Balickaitė (Vilkaviškio vyskupija), paauglių grupėje (13-15 m.) tema „Krikščio-niškojo jubiliejaus priežastis centras — Jėzus Kristus ir Evangelija, kaip atsakymas į esminius žmogaus gyvenimo klausimus“ — Jurgita Chme-liauskaitė (Kauno arkivysku-pija), Rūta Druskytė (Panevėžio vyskupija), Jolanta Ca-regorodecva (Telsių vysku-pija), jaunuolių grupėje (16-18 m.) tema „Jubiliejus — susi-tikimas su Jėzumi Kristumi. Tai kvietimas išsilaisvinti, nuskaistinti atmintį, iširti sąžinę, įsipareigoti teisingu-mui ir žmogaus teisėms“ — Sigitas Jurkštas (Vilniaus arkivyskupija), Antanas Šilkū-nas (Kaišiadorių vyskupija), Dovydas Kežys (Kaišiadorių vyskupija).

BŽ, 2000 m., Nr. 2

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. † A.

LEONAS LENDRAITIS

Minint mūsų mylimo Tėvo ir Senelio, kurio netekome 1995 m. kovo 25 d. mirties sukaktį, maloniai prašome gimines, draugus ir pažįstamus tą dieną prisiminti Velionį maldoje.

Nuliūdęs sūnus Jurgis su šeima.

A. † A.

IRA MARKS

mirus, žmoną JANINĄ, sūnus — DANIEL su žmona VIDA, PETER su žmona Dorothy ir PAUL; jų šeimas bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjauname.

Birutė Sekmakienė

Viktoras ir Phaedra Sekmakai

Myron ir Rita Bezdicek

PADEKA

A. † A.

STASYS VAŠKYS

mirė 2000 m. vasario 12 d. Palaidotas Memorial Park kapinėse. St. Petersburg, FL.

Nuoširdžiai dėkojame kun. Astijui Kungiui, OFM ir dr. kun. Matui Čyviui už prasmingas maldas laidotuvių namuose, atlaikytas šv. Mišias bažnyčioje ir palydėjimą į kapines.

Nuoširdžiai dėkojame kun. Astijui Kungiui už pravestą atsisveikinimą laidotuvių namuose ir visiems nuoširdžiai žodžiu atsisveikinusiems a.a. Stasi.

Nuoširdžiai dėkojame vyrų dainos vienietui „Aidas“ už gražų giedojimą bažnyčioje ir jų vadovui Leonui Sodeikai už vieneto įgiedotą juostą, grotą laidotuvių namuose.

Nuoširdus dėkui karsto nešėjams ir visoms padėjusioms salėje pietų metu.

Dėkojame už užprasytas šv. Mišias, gautas aukas šelpai ir organizacijoms, geles, pareikštas užuojautos žodžiu, spaudoje ir laiškais.

Ypatinga padėka visiems, atvykusiems iš toliau, giminiams, draugams ir pažįstamiems, taip gausiai atsilankiusiems į laidotuvių namus, šv. Mišias ir palydėjimą į kapines. Tai yra mums nepamirštama pagoda, netekus mūsų mielo Stasio.

Sofija Vaškienė ir sesuo Stasė Miliauskienė su šeima

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGA“

DRAUGAS, 2000 m. kovo 22 d., trečiadienis

5

A. † A.

ANTANAS GRYBAUSKAS

Gyveno Lombard, IL. Mirė 2000 m. kovo 24 d., sulaukęs 69 metų.

Gimė Lietuvoje, Telsiuose. Amerikoje išgyveno 56 metus.

Nuliūdę liko: žmona Aurelija, sūnus Antanukas, marti Crystal, dukra Rūta, zentas Darien, dukra Dalytė; anūkai: Andriukas, Rebecca, Anthony; broliai: Vytas su žmona Joana, Stepas su žmona Danute ir Odis; seserys: Valerija ir Aldona su vyru Rickis.

Velionis pašarvotas ketvirtadienį, kovo 23 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave.

Laidotuvės penktadienį, kovo 24 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto a.a. Antanas bus atlydėtas į Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių Velionis bus palaidotas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, sūnus, dukros, anūkai, broliai, seserys ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donal M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

PADEKA

A. † A.

JONAS BALSUS

Viešpaties pašauktas išskiliai...

palauk Ten mūsų šviesiam Dangaus sapne, kol sielvarto keliu ateisim pas Tave.

A. † A. Jonas išskiliai į Amžinąją Šviesą 1999 m. rugšėjo 27 d. Palaidotas spalio 2 d. šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Labai atsiprašome, kad ilgokai besitęsiantis mūsų dėkingumo jausmas lig šiol nebuvo žodžiais išreikštas.

Tą skaudžią valandą, Jūs mieli giminės, draugai ir pažįstami, atskubėjote pareikšti Velioniui paskutinę pagarbą, mus pagosti ir pagelbėti. Tai nepamirštama.

Nuolankiai dėkojame kun. R. Gudeliui už maldas koplyčioje, už gedulingas šv. Mišias bažnyčioje, prasmingą pamokslą ir palydėjimą į kapines.

Gedulingų pamaldų metu, su tikru maldos jausmu giedojusiems sol. N. Penikaitei ir sol. A. Barniškiui, dar ir vargonų padąją atlikusiam, tariame nepamirštamą lietuvišką aciu.

Esame labai dėkingi Onutei Šmitienei, pravedusiai maldas laidotuvių namuose.

Su giliu nuoširdumu dėkojame Vyteniiui Statkui, tarusiam jautrius atsisveikinimo žodžius prisimenant glaudžią draugystę su a.a. Jonu.

Nepamiršdami liekat širdy gausiai aukojusieji šv. Mišioms, nušviečiant Velioniui kelią į Amžinybę. Aciu Sofijai Vebrienei, užprašiusiai „Perpetual Mass Enrolment“ pas lietuvių pranciškonus.

Didi padėka, atsiuntusiems nuostabiai gražius gėlių vainikus ir puokštes išpuošiant aplinką paskutiniams sudev su a.a. Jonu. Aciu ir tiems, kurie vietoje gėlių aukėjo Lietuvos našlaičiams, palengvindami jų sunkią dalį.

Neįmanoma čia išvardinti ir parinkti padėkos žodžius visiems dosniems aukotojams, skyrusiems aukas šeimos nuožiūrai. Jums dangiškos palaimos!

Nepamirštamą daugiaabučių kaimynę, teikusios skubią prastaciją ligoninėi ir kitas paslaugas a.a. Jono ligos metu. Jam mirus, jos savo geromis širdimis toliau rūpinosi gūdžioje tuštumoje likusia Velionio gyvenimo drauge. Aciu iš sužadintos širdies p.p. M. Noreikienei, L. Petravičienei, A. Markelienei, B. Žemaitienei, V. Vėgelienei, B. Razminienei, B. Prapuolenienei, A. Sakalienei, S. Plenienei.

Labai, labai dėkojame visiems, dalyvavusiems atsisveikinime, tarusiems gaivius paguodos žodžius asmeniškai, laiškais ar per spaudą. Aciu už maldas gedulingų šv. Mišių metu, už palydėjimą į kapines, nepabūgus žvarbaus oro. Ypač nepamirštami iš toliau atvykę. Toks užjauciantis jūsų demesys stiprina mus skausme pasilikusius. Mūsų pagarbą ir šilti dėkingumo jausmai karstą nešusiems: A. Keželiui, Pr. Pranckevičiui, A. Voketaičiui, G. Lietuvninkui, V. Lietuvninkui ir V. Balskui-John West.

Nuoširdžiai dėkojame laidotuvių direktoriui Donald M. Petkui už atidų ir švelnų patarnavimą.

Teatlygina Viešpats už Jūsų širdžių taurumą.

Liūdinti žmona ir kiti šeimos nariai.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE



Nuotraukoje – dainininkas Vladimiras Prudnikovas ir akompaniatorė Nijolė Ralytė. Šie muzikantai bei mezzosopranas Judita Leitaite koncertuos kovo 26 d. 3 val. p.p. Jaunimo centre.

Lietuvos bosų karalius, Nacionalinės meno premijos laureatas, Gedimino ordino kavaliereus, Lietuvos muzikos akademijos profesorius Vladimiras Prudnikovas kartu su žinoma dainininke, Valstybinės filharmonijos soliste, tarptautinių konkursų laureate mezzosopranu Judita Leitaite koncertuos Čikagoje, Jaunimo centre, kovo 26 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Nepraleiskime ypatingos progos atsilankyti į koncertą! Bilietai gaunami „Seklyčioje“. Jaunimui bilietai papiginti — po 5 ir 4 dol.

Naujų vargonų šventinimas ir pristatymas Pal. Jurgio Matulaičio misijoje įvyks kovo 26 d. po 11 val. šv. Mišių. Gerai žinomas vargonininkas Steven Blair Smith atliks vargonų koncertą. Po to bus kavutė.

Seselių pranciškiečių rėmėjų vakariene vyks kovo 26 d., sekmadienį, 3:30 val. p. Šaulių salėje (2417 W. 43rd Str.) Meninę programą atliks Kostas Ramanauskas ir Liucija Kvietkauskienė.

M. Kavaliausko paroda atsidarys kovo 24 d. 7:30 val. v. Čiurlionio galerijoje, JC.

Mieli Lietuvos Vyčiai, skautai, šauliai, ateitininkai, Lietuvių operos, Jaunimo centro, Pasaulio lietuvių centro ir kitų lietuviškų organizacijų veikėjai, kas taip greitai perduotų jūsų informaciją, jūsų veiklos pranešimus, skelbimus ir kitas žinias, jei ne „Margutis II“? Kas vakarą besiklausydami seniausios Amerikoje lietuviškos radijo laidos, nepamirškite, kad balandžio 9 d., sekmadienį, visi esate kviečiami į metinę mūsų šventę – iškilmingą vakarienę. „Margutis II“ laukia ir jaunų, ir vyresnių, ir neseniai atvykusių, ir seniai mūsų besiklausančių radijo klausytojų. Balandžio 9 dienos sekmadienis turėtų būti linksmas ir nuotaikingas, nes humoristinę meninę programą rengia ir Juozo Erlicko komediją stato „Žaltvykslės“ teatras bei jo vadovė Audrė Budrytė. Pranciškus Ivinskis ruošia muzikinę dalį. Į „Margučio II“ šventę, kuri prasidės 4 val. p.p., bilietus galite įsigyti „Seklyčioje“.

Blynų pusryčiai Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje vyks kovo 26 d. po 8, 9 ir 10:30 val. r. Šv. Mišių.

„Laiškų lietuviams“ rašinių konkurso suaugusiųjų grupės pirmąją premiją laimėjo Romualdas Kriaučiūnas iš Lansing, MI. Taip kovo 18 d. Jaunimo centre nusprendė susirinkusi vertinimo komisija, kurią sudarė Aldona Šmulskytienė, Laima Krivickienė, Juozas Masilionis ir Emilija Andruitytė, dalyvaujant „Laiškų lietuviams“ vyr. redaktoriui kun. Juozui Vaišniui. Antrąją vietą pelnė Antanas Marčiulaitis iš Garliavos, Kauno raj., trečiąją pasidalino V. D. Pelelės slaptyvardžiu pasivadinsi ir nepanorėjusi atskleisti savo pavardės konkurso dalyvė bei Jurgita Sadeckaitė iš Leipalingio, Lazdijų raj., ketvirtą vietą buvo skirta Ritai Kairienei iš Klaipėdos, Marytei Mikėnienei ir Nijolei Rutkauskienei iš Kauno, penktąją vietą pelnė Pranas Pučiliauskas iš Vilkaviškio, Alma Gaivenytė iš Utenos, Stefa Banikonienė iš Kauno ir Nijolė Sabonytė iš Papartelių, Kašadorių raj. Oficialusis premijų paskelbimas ir 50 metų „Laiškų lietuviams“ jubiliejinė šventė įvyks balandžio 2 d., sekmadienį, Jaunimo centre. Bilietus užsisakykite, kreipdamiesi į tėvus jezuitus tel. 773-737-8400.

Lijana Kopūstaitė-Pauletti, Algimantas Barniškis ir Povilas Strolia dainuos Teodor Dubois religinės kantatos „Septyni Kristaus žodžiai“ solo partijas. Kantatą balandžio 2 d. Pal. J. Matulaičio misijoje ruošiasi atlikti jungtinis Pal. J. Matulaičio misijos ir Lietuvos Vycių choras. Vargonais akompanuos Robertas Mockus ir 13 profesionalių muzikantų orkestras, diriguos Birutė Mockienė ir Faustas Strolia. Tuoj po šv. Mišių misijos bažnyčioje centro didžioje salėje 12 val. rengiami pietūs, o 1:30 val. p.p. Lietuvių fondo salėje – koncertas. Kviečiame bilietus įsigyti iš anksto – PLC prieš šv. Mišias ir po Mišių arba skambinant tel. 630-257-8346.

Gavėnios susikaupimo dienoms kovo 24, 25, 26 d. Švč. Mergelės Marijos parapijoje vadovaus Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis. Kovo 24 d., penktadienį, šv. Mišios vyks 9 val. r. ir 5 val. p.p. Išpažinčių klausoma pusvalandį prieš šv. Mišias.



Kovo 18 d. Jaunimo centre Juozapinės šventė trys Juozai (iš kairės): Juozas Masilionis, kun. Juozas Vaišnys ir Juozas Plačas. Kun. J. Vaišnys apgailestavo, kad Juozų Lietuvoje turbūt greitai neliks, nes šis vardas ten visai nebepopuliarus.

Nuotr. Emilijos Andruitytės

Skelbimai

• **Talman Delicatessen, 2624 W. 69 St., Gavėnios metu** čia rasite tinkamo maisto: virtinukai su varške ir grybais, blynėliai su varške, penktadieniais bulviniai ir obuoliniai blynai, cepelinai su varške, žuvis, įvairios silkės. Taip pat penktadieniais verdame spurgas. Laikas pagalvoti apie Velykų stalą! Talman Deli turės bėkų, napoleonų, įvairių tortų, sausainių ir daug kitų patiekalų. Iki malonaus pasimatymo! **Skambinti: 773-434-9766.**

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

• **Š. m. kovo 24 d. 7:30 val. vakaro Balzeko lietuvių kultūros muziejaus salėje** įvyks Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos (ALIAS) Čikagos skyriaus ruošiamas susirinkimas. Išgirsime inžinieriaus Algirdo Stepaičio pranešimą „Lietuvos žemės alyvos (naftos) pramonė“. Apie lažerius ir šios mokslo srities pasiekimus Lietuvoje papasakos Vilniaus universiteto profesorius, hbl. dr. Kęstutis Jarašiūnas. Kviečiame sąjungos narius ir visus besidominčius!

Velykiniai siuntiniai, pinigai į Lietuvą per **TRANSPAK!** (Istaiga Draugo pastate.)
Tel. 773 838 1050.

• **Stasė Bacevičienė** užpildo pajamų mokesčių (income tax) formas. Susitarimui kreiptis: **tel. 708-403-7334.**

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 9 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 v.p.p.



ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629



Kaip įdomu!

MINTYS GAVĖNIAI

Deimantų ieškotojai Afrikoje tarpais atranda tokių brangakmenių, kurie tik iki pusės paverstų deimantais, o antra jų pusė tebėra anglis. Tačiau, tas gabalas galėjo visas brangiojo akmens spalvomis žerėti, galėjo net karaliaus vainiką puošti, o pasiliko jis tik pusiau deimantas ir pusiau — juoda anglis.

Ir krikščionis yra skirtas būti deimantu Viešpaties vainike. Deja, daugelis tik pusiau deimantais tapo, o kita pusė — juoda anglis. Dievo malonės spinduliai visada mus veikia, bet mes ne visada jiems pakankamai palankiai atsiliepiame. Reikia skirti daugiau laiko mąstymui, kad galėtume pajusti Dievo malonės spindulių veikimą.

Pagal prel. J. Prunskį —
Redaktorius

Religija išsunkia iš žmogaus naudingiausius syvus, skirtus jo paties sielos maistui ir amžinajam gyvenimui.

Poetė Marija Aukštaitė

ŽIEMOS SKARA

Krenta sniego kamuolėliai,
Kruta ledo virbulėliai, —
Tai žiemuzė mezga skarą —
Medžiams bus jauku ir gera.
Skaroje sidabro gelės,
Balto pūko pagalvėlės,
Kiškio pėdos prie eglaitės,
Vilko guolin kėlis raitos...
Ilsisi žiema. Jai gera, —
Dovanojo miškui skarą.

Mok. Gražina
Ragalevičienė

LEDINUKĖ

Ledinukė aš esu, —
Tulpę baltą tau nešu.
Jos taurelėj aidės, —
Vasarėlės skambesys,
Pievoj žvilganti rasa,
Žalio vakaro vėsa...
Lekiu. Eikš. Lange esu,
Tulpę baltą tau nešu.

Mok. Gražina
Ragalevičienė

GEROJI ŠIRDIS

(Tėsinys)

Prabėgo vasara ir šaltas, lie-
tingas ruduo atėjo, o Birutė
kasdien vis padeda seneliui.
Pasupa mažąjį Vytuką ir tau-
po. Ir, štai, kiaulytė jau pilna
— sunki, sunki! Paskutinį dol-
erį įkimsusi į kasa, ji džiau-
giasi: „Šį vakarą jau sudauži-
siu kiaušį, susiimsiu pinigų
ir suknelę — tokia graži, mels-
va, kaip dangus — bus mano!“
Jai sunku sulaukti to laimin-
go vakaro. Ji skuba susijau-
dinti ir linksma į mokyklą.
Va, jau ir po pamokų. Žvar-
bi, lietinga diena. „Br, kaip šal-

ta!“ — šurpinasi Birutė, išbė-
gusi iš mokyklos į orą. Tačiau
linksmutė ji bėga. Stabteli ties
drabužių krautuvės langu.
Žvilgtėri į melsvąją suknelę ir,
priglaudusi veidą prie šalto
stiklo, sušunka:

— Tuoj būsi mano! Tik bėgu
namo pinigų pasiimti. Ak, dar
minutėlei pas senelį užsuksiu.
— Ir linksmutė ji bėga, kul-
niukais trinksėdama į šaligat-
vį. Štai ir senelis būdelyje su
laikraščiais. Ir Lokys, ją pa-
matęs, linksmai suvampsi.

— Sveikas, seneli! — šuktelė
Birutė. Ir jau buvo benorinti
pasakoti apie savo laimę, kai
staiga senelis užsikosėjo, lai-
kydamasis už krūtinės. Jo veid-
das net pamėlynavo. Rankos
dreba.

— Tu sergi, seneli?! — su-
šunka išsigandusi Birutė.

— Et nieko, vaikeli. Truputį
peršalau, — atsako jis ir dre-
ba, menku apsiaustėliu teuzsi-
vilkęs. Senas, žilas, aklas. Bi-
rutei suspaudžia širdį.

Vanda Frankienė
Vaitkevičienė
(Bus daugiau)

GERA IR SMAGU BŪTI VAIKU

Gali ilgiau miegoti, negu tė-
vai. Turi daug laisvalaikio.
Gali važiuoti į stovyklas. Gali
priziūrėti kaimyno šunį ir už-
sidirbti pinigų. Esi energin-
gas. Gauni daug drabužių per
Kalėdas. Neturi raukšlių. Gali
sportuoti. Turi daug draugų.
Gali žiūrėti „kartūnus“. Ne-
reikia važiuoti į darbą. Ne-
reikia valdžiai mokescių mo-
kėti. Esi mažas ir gali pralįsti
pro siaurus tarpus. Gali pasi-
slėpti mažoje vietoje. Nereikia
apsivesti. Nereikia užsimokėti
už savo drabužius ir žaislus.
Tėvai tave užkloja vakare. Ne-
reikia ruošti maisto. Reikia at-
siminti, kad vėl nebūsi vaiku.

Philadelphijos Vinco
Krėvės lit. m.-los mokiniai
(„Bitutė“)

KELIONĖ Į ČEKOSLOVAKIJĄ

Mano įdomiausias įvykis yra
kelionė į Čekoslovakiją ir
Prahą. Tai buvo maždaug
prieš ketverius metus. Vaziavau
ten su šeima ir draugais.
Pacią pirmą dieną mes pri-
važiavome Čekoslovakiją. Jau
buvo vakaras. Suradome vieš-
butį, jis vadinosi „Karaliaus
rūmai“. Aplink viešbutį buvo
parkas. Ten laisvai vaikščiojo
povai. Naktimis vyko šokiai ir
kitos linksmybės, bet mes bu-
vome labai pavargę, kad links-
mintumėmės, tuojėjome mie-
goti. Atsikėlę, susirinkę visus
daiktus, važiavome toliau.

Privaziavome kalnus. Ra-
dom labai įdomų viešbutį tarp
kalnų, tad jame ir apsisto-
jome. Pasidėję daiktus, nuėjo-
me prie kalno. Privaziavome
tramvajumi. Pradėjome kopti
į viršų. Buvo vasaros karšta
diena, tad greit pavargau. Be-
lipdami radome kalnų upę.
Ten buvo labai skaidrus, šva-
rus ir skanus vanduo. Asigėrę,
lipome aukštyn. Ten buvo pa-
daryti turistams takeliai, bet
jie buvo akmenuoti, sunku bu-
vo jais lipti. Lipome geras tris
valandas. Tai buvo dviejų kilo-
metrų aukščio kalnas. Kai už-
lipome į kalno viršūnę, rado-
me sniegą. Čia radome ir par-
duotuvę. Ten pavalgėme ir
pailsėjome. Nusprendėme
grįžti žemyn. Pradėjo lyti, kilo
stipri audra. Iš parduotuvės
išėjome kartu su pardavėju.
Mes norėjome nusileisti ele-
vatoriumi, bet jis neveikė.
Pardavėjui pasisekė juo nusi-
leisti. Mes pradėjome lipti
žemyn, bėgom. Žemyn nusilei-
dome per 10 minučių, o lipome
į viršų tris valandas.

Kai grįžome į viešbutį, jau
buvo vakaras. Tuojau nuėjome
miegoti. Rytą atsikėlę, nuva-
žiavome į Prahą. Prahoje buvo
toks pėsčiųjų tiltas. Ant tilto
sėdėjo įvairūs pardavėjai ir
dailininkai. Ant tilto buvo sta-
tulų. Ant vienos statulos buvo
kažkas nupiešta ir reikėjo ją
paliesti ranka. Žmonės sakė,
jei paliesi, tavo norai išsipil-
dys. Ta vieta buvo aukso spal-
vos nuo lietimų.

Grįžome į viešbutį, išsimie-
gojome ir važiavome atgal į
Lietuvą.

Aistė Buinauskaitė,
10 klasės mokinė Čikagos
lit. m.-la

NAUJAS NAMAS

Miela močiute, aš tavęs pa-
siilgau ir laikiu atvažiuojant.
Mes pirkome naują namą. Jis
labai didelis ir gražus. Kai aš
jį tau parodysiu, jis tau pa-
tik. Mes pažaisime mūsų na-
mo dideliame kieme.

Aušrinė Plioplytė,
2 sk. mokinė Čikagos
lit. m.-la

GALVOSŪKIO NR. 97 ATSAKYMAS

Dažniausiai įvardis. Pvz.
jos, tai, šis (daugumas link-
snių vienskiemeniai).

GALVOSŪKIO NR. 98 ATSAKYMAI

Kryžiažodžio atsakymai: 1.
Naktis, 2. krosnies dangtis, 3.
durys, 4. akmens, 5. peilis, 6
miškas, 7. žmogus, 8 dilgėlė,
9. ranka, 10. stacių, 11. lan-
gas.

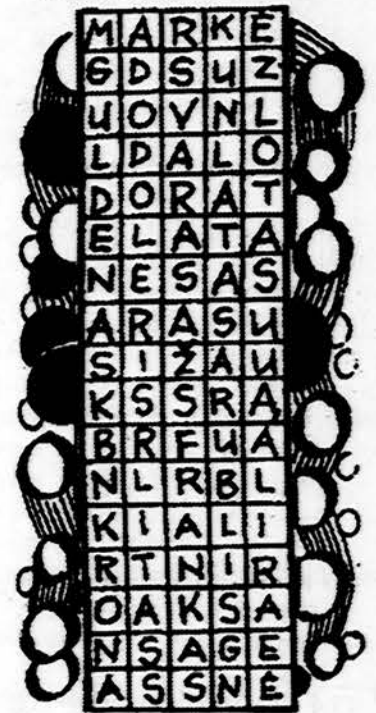
GALVOSŪKIO NR. 100 ATSAKYMAI

A. Religiniam tikslams var-
tojami smilkalai turi miltų
formą (Iš 30:34-36). B. Visrak-
tis yra raktas, kuriuo galima
atrakinti visokius užraktus.
C. Vytauto žmona Ona mirė
1418.VII.31 Trakuose (L.E.
31-377, Boston, 1964). D. JAV
herbo viršuje — Great Seal —
matome Dovydo žvaigždę,
sudėtą iš 13 žvaigždelių. (The
Amer. Peoples Enc. 19-295,
Chicago, 1953). E. Peržvelgus
340 lietuviškų dainų gaidas —
natas, rasta 176 bemolinių
dainų, 123 — diezinių. Be be-
molių ir be diezų — 41 daina.

GALVOSŪKIS NR. 116

Kai kurių žodžių daugiskai-
tos galininko galūnėje rašome
nosinę raidę. Kurios kalbos
daly gali būti tokie žodžiai?
(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 117



(Diagrama). Suraskite, kaip
vadinasi smulkių monetų ver-
tės piniginis vienetas šiose
šalyse: 1. Rusijoje. 2. Ameriko-
je. 3. Vokietijoje. 4. Anglijoje.
5. Olandijoje. 6. Italijoje. 7.
Latvijoje. 8. Prancūzijoje. 9.
Lietuvoje. 10. Lenkijoje. 11.
Norvegijoje. Pavadinimai su-
rašyti diagramoje horizonta-
liai ir vertikaliai. Raidės, ku-
rios liks, surašykite iš eilės ir
perskaitysite patarlę. Sudarė
7 klasės mokinė Elena Bog-
diun iš Dieveniškų, Šalčinin-
kų rajono. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 118



(Rebusas). Perskaitykite re-
buse patarlę. Sudarė 4 kl. mo-
kinė Laima Gailiūtė iš Kau-
no. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 119

Yra skaičių, kur sudejus ir pa-
dauginus gaunamas tas
pats rezultatas. Pvz. 2+2=4;
2x2=4. Suraskite daugiau
skaičių, kur sudejus ir padau-
ginus, gautųsi ta pati suma ir
daugmuo. Gali būti ir trup-
menų. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 120

A. Lietuvos Taryba 1918 m.
liepos mėn. 11 d. išrinko Wil-
helmą von Urachą Lietuvos
karaliumi. Jis pasirinko sau
vardą Mindaugas II. Kaip il-
gai ši Lietuvos monarchija
dokumentuose egzistavo? B.
Kad gavus vieną gramą gy-
vųjų nuodų, kiek tenka „pa-
melžti“ barškuolių? C. Kuris
yra Masonų dievo vardas? D.
Kiek, maždaug Lietuvoje yra
lengvųjų automobilių? E. Ka-
da Lietuvoje buvo pradėtas
gaminti cukrus? Už visus tei-
singus atsakymus skiriama 10
taškų, o už dalinius atsaky-
mus — 5 taškai. Atsiuntė
kun. dr. E. Gerulis.

LINKSMIAU

— Na, kaip? Ar padeda ma-
no metodas nuo nemigos?
— Skaiciuoju. Vakar su-
skaiciavau iki 367899!
— Ir užmigote?
— Ne. Jau buvo laikas kel-
tis.